

Novi priručnik za zastupnike

Iz tiska je izašla knjiga Alice Sturgis »Parlamentarna procedura«, a u njenom predstavljanju sudjelovao je potpredsjednik Sabora i predsjednik Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav mr. Mato Arlović, iznimni poznavatelj saborskog postupka. Autorica je jedan od vodećih američkih parlamentaraca, uz ostalo je kao parlamentarni savjetnik sudjelovala u sastavljanju Povelje UN, a američki model parlamentarne procedure, istaknuo je Arlović, je vladajući u svijetu.

Knjiga daje podatke o temeljnim načelima i pravilima zajedničkog rada u različitim političkim i društvenim tijelima i može saborskim zastupnicima poslužiti kao priručnik u kojem će naći odgovore na brojna pitanja i savjete korisne za njihovo odgovorno i časno djelovanje.

Naša nova parlamentarna demokracija živi tek jedno desetljeće i korisno je poslužiti se iskustvima SAD u kojoj je još 1876. godine objavljen »Džepni priručnik s pravilima za skupštine koje raspravljaju«.

Suvremena hrvatska politološka i pravna literatura nema djela o parlamentarnoj proceduri, pa je objavljivanje knjige Alice Sturgis na hrvatskom jeziku dobrodošlo i bilo bi poželjno da se nađe u rukama saborskih zastupnika. Također neće biti naodmet i službenicima Sabora, županija i općina, jer im može pomoći u organiziranju rada i obavljanju svakodnevnog posla.

Ž. S.

	strana
– Uvodnik urednika	2
– Utvrđivanje dnevnih redova	3
– Aktualni sat (Županijski dom)	6
– Aktualno prijepodne (Zastupnički dom)	12
– Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Krovnog sporazuma o institucijskom okviru za uspostavu međudržavnih sustava za transport nafte i plina	25
– Prijedlog zakona o policiji	27
– Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stambenoj štednji i državnom poticanju stambene štednje	39
– Prijedlog zakona o kulturnim vijećima	43
– Izvješće o stanju zaštite od požara u razdoblju od 1. siječnja do 31. kolovoza 2000., s posebnim osvrtom na razdoblje od 1. lipnja do 31. kolovoza 2000. godine	46
– Godišnje izvješće o radu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 1999. godinu i dopuna Godišnjeg izvješća s Izvješćem o gospodarenju dionicama i udjelima HZMO-a od Hrvatskog mirovinskog osiguranja d.o.o. od 1. veljače 1999. do 30. lipnja 2000.	56
– Izvješće Mandatno-imunitetnog povjerenstva	63
– Izvješće Odbora za zakonodavstvo o prijedlogu za davanje vjerodostojnog tumačenja članka 12. i članka 47. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor	63
– Provedba Daytonskog sporazuma i ugovora o posebnim odnosima RH i FBiH	65
– Izbori - imenovanja - razrješenja	67
– Odgovori na zastupnička pitanja	68

PRIKAZ RADA:

- 47. SJEDNICE ŽUPANIJSKOG DOMA HRVATSKOG SABORA ODRŽANE 24. I 25. LISTOPADA 2000.
- 8. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA HRVATSKOG SABORA ODRŽANE 25., 26. I 27. LISTOPADA TE 8., 9., 10... STUDENOGA 2000.

Utvrdjivanje dnevnih redova

Sjednice Županijskog i Zastupničkog doma započele su utvrđivanjem dnevnih redova.

Četrdesetsedmu sjednicu Županijskog doma otvorila je predsjednica Doma, prof. dr. **Katica Ivanišević**. Pozvala je nazočne da na početku rada, minutom šutnje odaju počast prvom hrvatskom predsjedniku, svim braniteljima i civilnim žrtvama rata. Usvojen je zatim i tekst zapisnika sa 45. i 46. sjednice na koji nije bilo primjedbi, a zatim je riječ dobila zastupnica **Ivana Sućec-Trakoštanec (HDZ)**. Ona je predložila da se u dnevni red uvrsti nova točka – Provedba Daytonskog sporazuma i Ugovora o posebnim odnosima Republike Hrvatske i Federacije Bosne i Hercegovine. Dopuna dnevnog reda ovom točkom došla je na inicijativu Kluba zastupnika HDZ-a, a oblikovana je i podržana na sastanku Odbora za nacionalnu sigurnost i vanjsku politiku, istaknula je zastupnica. Nakon što je napomenula da će obrazloženje Odbora uskoro stići na klupe zastupnika, za riječ se javio zastupnik mr. sc. **Vladimir Mesarić (KDM)**. On je podsjetio da je još na prošloj sjednici zatražio raspravu o vanjskopolitičkoj orijentaciji i međunarodnom položaju Republike Hrvatske. Nije dobio nikakav odgovor od Odbora za nacionalnu sigurnost i vanjsku politiku, pa želi da se ova inicijativa sada razmotri. Dodao je da se priprema Summit u Zagrebu kojemu će nazočiti i brojni državniči s prostora bivše Jugoslavije, predstavnici Europske unije i ostali relevantni međunarodni čimbenici. U tom bi kontekstu bilo važno razmotriti najvažnija kretanja na području vanjske politike i ocijeniti međunarodnu

Prijedlozi dnevnih redova

- *Aktualno prijepodne (ZD);*
- *Aktualni sat (ŽD);*
- *Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju krovnog Sporazuma o institucijskom okviru za uspostavu međudržavnih sustava za transport nafte i plina (predlagatelj: Vlada RH; ŽD/ZD);*
- *Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stambenoj štednji i državnom poticanju stambene štednje (predlagatelj: Vlada RH; ŽD/ZD);*
- *Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o carinskoj tarifi (predlagatelj: Županijski dom; ZD);*
- *Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o lijekovima i medicinskim proizvodima (predlagatelj: Vlada RH; ŽD/ZD);*
- *Prijedlog zakona o policiji (predlagatelj: Vlada RH; ŽD/ZD);*
- *Prijedlog zakona o kulturnim vijećima (predlagatelj: Vlada RH; ŽD/ZD);*
- *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o blagdanima, spomendanu i neradnim danima u Republici Hrvatskoj – predlagatelj zastupnik mr. Ivo Škrabalo (ZD);*
- *Godišnje izvješće o radu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za godinu 1999. (ZD);*
- *Prijedlog strategije restrukturiranja i modernizacije Hrvatskih željeznica (predlagatelj: Vlada RH; ŽD/ZD);*
- *Izvješće o stanju financijskog i bankarskog sustava Republike Hrvatske u 1990. godini s osvrtom na devizne pričuve NBJ, dug SFRJ i »staru« deviznu štednju/zaključak Zastupničkog doma na 5. sjednici 29. lipnja 2000. (ZD);*
- *Izvješće o stanju zaštite od požara u razdoblju od 1. siječnja do 31. kolovoza 2000., s posebnim*

poziciju Republike Hrvatske, ocijenio je zastupnik. Smatra da se o ovoj temi svakako treba raspraviti uz pisano očitovanje nadležnog Ministarstva vanjskih poslova. Ponovno je riječ uzela zastupnica Ivana Sućec-Trakoštanec i potvrdila da je rečeni Odbor zaprimio pismeni zahtjev i prosljedio ga Ministarstvu vanjskih poslova sa zahtjevom da se priredi podloga na osnovi koje bi se provela rasprava. Zbog koraka koji su poduzeti, zastupnica je predložila da se ova točka ne uvrsti u dnevni red. Smatra da treba ostaviti dovoljno prostora nadležnom ministarstvu da se uključi u razradu ove teme. Ukoliko do slijedeće sjednice Županijskog doma ne stigne nikakav odgovor, Odbor će izvijestiti Županijski dom i zamoliti da se temeljem rasprave donesu zaključci o vanjskopolitičkoj orijentaciji i međunarodnom položaju Republike Hrvatske, zaključila je zastupnica.

Zastupnik **Emil Soldatić (IDS)** usprotivio se uvrštenju oba prijedloga u dnevni red. Podsjetio je da će se u svjetlu budućih promjena Ustava u ovom Domu raspravljati s pozicije zaštite regionalnih, odnosno županijskih interesa. Ocijenio je da se HDZ koristi stranačkom većinom u Županijskom domu kako bi provodio vlastite interese, a osim toga o Daytonskom sporazumu nije se raspravljalo niti u trenucima kada je HDZ imao većinu u oba doma Hrvatskoga državnog sabora. Zastupnik Mesarić odgovorio je kako je i ranije bilo rasprava o vanjskopolitičkoj orijentaciji Republike Hrvatske, a njegov prijedlog nema nikakve veze s HDZ-om jer se ne želi miješati u političke inicijative ove parlamentarne stranke.

Repliku je zatražio i zastupnik **Petar Katalinić (HDZ)**. Podsjetio je na ustavne odrednice kojima se utvrđuju nadležnosti Županijskog doma, te ocijenio kako se može raspravljati i davati mišljenje i o pitanjima koja su

u djelokrugu Zastupničkog doma. I zastupnik **Zvonimir Novoselec (HDZ)** iskazao je iznenađenje što je zastupnik Soldatić nepotrebno suzio ovlasti Županijskog doma. Podsjetio je i na stavove zamjenika predsjednika Vlade i potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske, dr. **Gorana Granića** koji je ocijenio da oko provedbe Daytonskog sporazuma dolazi do ozbiljnih i zabrinjavajućih pojava. Upravo ovakve ocjene potvrđuju opravdanost zastupničke inicijative, da se o rečenim problemima raspravi i u Županijskom domu.

Zastupnik Soldatić odgovorio je da zastupa vlastito mišljenje o ovoj problematici, a dodao je da nikad nije dovedio u pitanje ustavne ovlasti i poziciju Doma. Repliku je zatražio i zastupnik dr. **Jure Burić (HDZ)** koji je upozorio da se problemi Hrvata u Bosni i Hercegovini prelamaју i u Dubrovniku i dubrovačkom zaleđu. Ocijenio je da Bosna i Hercegovina praktički ima status protektorata u kojemu se nanose velike štete upravo hrvatskoj komponenti. Na ove se pojave ne smiju zatvoriti oči, već se o problemima treba raspraviti kako bi se uočeni problemi na odgovarajući način razriješili.

Zatim se javio zastupnik dipl. iur. **Žarko Katić (HSLs)** kako bi upozorio na povredu Poslovnika prilikom održavanja »Aktualnog sata«. Za povredu Poslovnika prozvao je zastupnika **Dragutina Bračuna (HDZ)** jer je ocijenio da je u svom obraćanju Vladi, prekoračio granicu dobrog ukusa. Zamjerio je ujedno da preteške riječi i ocjene nisu potaknule predsjedavajućega na izricanje opomene. Smatra da će se uvidom u fonogram utvrditi da su izrečene uistinu teške ocjene i optužbe na račun Vlade Republike Hrvatske.

Zapitao je ujedno zašto se na dnevnom redu nije našao Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o blagdanima, spomen-danima i neradnim danima u Republici Hrvatskoj i Prijedlog odluke o razrješenju članova Državnog sudbenog vijeća, koji se nalaze na dnevnom redu Zastupničkog doma. Upozorio je zatim da bi u dnevni red trebalo uvrstiti i pitanje vjerodostojnog tumačenja određenih odredbi Zakona o izboru zastupnika u Hrvatski državni sabor na temelju zahtjeva Kluba zastupnika HSS-a. I o rečenom pitanju raspravljat će Zastupnički dom, a prethodno je ovo pitanje bilo razmatrano i na sastanku

osvrtnom, na razdoblje od 1. lipnja do 31. kolovoza 2000. godine (predlagatelj: Vlada RH; ŽD/ZD);

- *Prijedlozi odluka o razrješenju članova Državnog sudbenog vijeća (ZD);*

- *Prijedlog odluke o poništenju odluke o razrješenju predsjednika i članova Nacionalnog vijeća za visoku naobrazbu (predlagatelj: Vladimir Šeks i Drago Krpina u ime Kluba zastupnika HDZ-a; ŽD/ZD);*

- *Izvrješće Odbora za zakonodavstvo o prijedlogu za davanje vjerodostojnog tumačenja članka 12. i članka 47. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski državni sabor (ZD);*

- *Izvrješće Mandatno-imunitetnog povjerenstva (ZD);*

- *Izbori, imenovanja, razrješenja (ZD);*

Dopuna dnevnog reda:

- *Prijedlog promjene Ustava Republike Hrvatske (predlagatelj: Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Zastupničkog doma Hrvatskoga državnog sabora; ŽD/ZD);*

- *Prijedlog Općeg poreznog zakona (predlagatelj: Vlada RH; ŽD/ZD);*

- *Prijedlog zakona o poreznom savjetništvu (predlagatelj: Vlada RH; ŽD/ZD);*

- *Prijedlog zakona o porezu na dohodak (predlagatelj: Vlada RH; ŽD/ZD);*

- *Prijedlog zakona o porezu na dobit (predlagatelj: Vlada RH; ŽD/ZD);*

- *Godišnje izvješće Hrvatske elektroprivrede d.d. i obrazloženje zahtjeva za usklađivanje cijene električne energije (predlagatelj: Vlada RH; ŽD/ZD);*

- *Nacrt prijedloga zakona o izmjenama Zakona o oružju (predlagatelj: zastupnici u Županijskom domu Hrvatskoga državnog sabora; ŽD);*

- *Nacrt prijedloga zakona o izmjenama Zakona o vatrogastvu (predlagatelj: zastupnici u Županijskom domu Hrvatskoga državnog sabora; ŽD);*

- *Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim cestama (predlagatelj: zastupnici u Županijskom domu Hrvatskoga državnog sabora; ŽD)*

Odbora za zakonodavstvo Zastupničkog doma. Zamolio je predsjedateljicu da očitovanje Zastupničkog doma o ovoj točki dostavi i zastupnicima HSS-a i HSLs-a u Županijskom domu, budući da je riječ o zajedničkoj listi koja je bila istaknuta prilikom izbora u Splitsko-dalmatinskoj županiji.

Predsjednica Doma, dr. Katica Ivanišević, napomenula je da još nije dobila mišljenje Odbora za zakonodavstvo, te se pozitivno očitovala o iznesenim prijedlozima dopune dnevnog reda Županijskog doma. Zastupnik dr. **Živko Kolega (HDZ)** zatražio je repliku zbog pojedinih ocjena koje je iznio zastupnik Katić. Odbacio je ujedno i tvrdnje predstavnik Vlade da je i on uputio neprimjerene riječi i niske udarce. Ponovio je kako je tom prilikom citirao ocjene »Večernjeg lista« koji je pisao o stradanjima njegove obitelji. Uz to je citirao i izjavu direktora INE oko izvoza nafte u Srbiju.

Javio se zatim i zastupnik **Dragutin Bračun (HDZ)** koji je odlučno odbacio tvrdnje zastupnika Katića da je svojim pitanjima vrijeđao predstavnika Vlade. Upozorio je ujedno da se u proteklih sedam, osam mjeseci članovi HDZ-a sustavno vrijeđaju u hrvatskim medijima i javnosti. Zatražio je zatim da se osvijetle detalji Ugovora o gradnji Termoelektrane Jertovec s američkom tvrtkom Enron, te iznesu moguće gospodarske implikacije do kojih bi moglo doći zbog pojedinih poteza Vlade Republike Hrvatske. Napomenuo je da je još prije tri mjeseca zatražio da se ovaj problem uvrsti u dnevni red, a do sada nije dobio nikakvih odgovora.

Zastupnik mr. sc. **Franjo Krizanić (HDZ)** ocijenio je da zastupnik Katić nije bio u pravu kada je iznio tvrdnje o kršenju Poslovnika. Upozorio je ujedno da Vlada u brojnim pitanjima ignorira predstavnička tijela Republike Hrvatske. Iznio je da ga zabrinjava izostanak premijera Vlade i brojnih ministara koji se do sada nisu niti pojavili na sjednicama Doma. Kako bi odgovorio na zamjerke koje su se čule od više zastupnika, riječ je ponovno zatražio zastupnik Katić. Smatra da su u pojedinim situacijama ipak upućene teške riječi predstavnicima Vlade. Ocijenio je ujedno da ne brani njihove propuste, a i sam je zamjerio resornim ministrima da zaobilaze Županijski dom prilikom rasprava o zakonskim prijedlozima. Prije nego što je predsjedateljica prekinula ra-

spravu o ovom pitanju, ponovno se javio zastupnik Bračun, te ocijenio da javnost ima pravo znati koliko se proračunskih sredstava troši za razgledavanje Pantovčaka i Banskih dvora.

Zastupnik **Milan Markanjević (LS)** ocijenio je zatim da se predstojeće promjene Ustava provode kroz prizmu pojedinačnih političkih ambicija i interesa, dok se istovremeno pogoršava socijalno stanje brojnih građana. Predložio je da zastupnici i nadležna radna tijela uskrate podršku ovakvom konceptu ustavnih promjena kada prispiju na klupe Županijskog doma. Zastupnica **mr. Anika Mamić (LS)** upozorila je da iz resornog ministarstva nije stiglo šestomjesečno Izvješće o izvršavanju Zakona o braniteljima i stradalnicima Domovinskog rata. Zatražila je da se Domu hitno dostavi rečeno Izvješće, te da se zatraži Vladino mišljenje o tome što se događa sa Zakonom o reviziji privatizacije i pretvorbe. Predsjedavajuća je zahvalila na ovoj inicijativi, te zadužila nadležne Odbore da zatraže potrebna izvješća i informacije kako bi ove teme što skorije bile uvrštene u dnevni red Županijskog doma.

Zastupnik dr. sc. **Slobodan Lang (imenovan Odlukom Predsjednika Republike)** zamjerio je da se transkripti razgovora neovlašteno objavljuju u tisku kako bi posijali strah među političkim neistomišljenicima i građanima Republike Hrvatske. Trebalo bi, ocijenio je, izraditi i prihvatiti pravila kojima se uređuje objavljivanje državnih dokumenata. Zastupnik **Ivan Lacković (HDZ)** pozvao je zastupnike opozicije i vladajuće koalicije da izbjegavaju nepotrebne sukobe te porade na zajedničkim interesima čitave države i njenih građana. Zastupnik dr. **Jure Burić** podsjetio je kako je na prošloj sjednici predložio proširenje dnevnoga reda. I dalje ostaje kod svoga zahtjeva, a točka bi se trebala zvati i raspravljati pod imenom – Prikrivanje istine o 200 najbogatijih obitelji u Republici Hrvatskoj.

Predsjedavajuća je predložila zastupnicima da se glasuje o predloženom dnevnom redu te da se prihvate slijedeće dopune: Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o blagdanima, spomen-danima i neradnim danima u Republici Hrvatskoj i Prijedlog provedbe Daytonskog sporazuma i Ugovora o posebnim odnosima Republike Hrvatske i Federacije Bosne i Hercegovine.

Sada se za riječ javio zastupnik **Ratko Maričić (SDP)** i upozorio da se iznova usvaja dnevni red bez ikakvog pisanog materijala. Ocijenio je da se na opisani način ne bi trebao prihvaćati dnevni red jer se takvim načinom obezvrjeđuju i ozbiljne političke teme o kojima je bilo govora tijekom rasprave. Ponovno se za riječ javila zastupnica **Ivana Sućec-Trakoštanec** i ocijenila da HDZ ima legitimno pravo pokretati one političke inicijative koje nailaze na odobravanje njenog biračkog tijela. Odbor za nacionalnu sigurnost i vanjsku politiku dao je potporu inicijativi da se raspravi o provedbi Daytonskog sporazuma. Ocijenila je ujedno da ne pronalazi dokaze o kršenju Poslovnika, a nakon što se usvoje predložene dopune, može se razmotriti tko snosi odgovornost oko kašnjenja pri dostavi radnih materijala namijenjenih zastupnicima.

Oko predloženih dopuna očitovao se i zastupnik dr. **Branko Sruk (SDP)**. Potvrđujući kako bi trebalo razgovarati i o provođenju sporazuma u Daytonu, ocijenio je da treba raspravljati samo na temelju pravovremeno dostavljenih pisanih prijedloga i radnoga materijala. Smatra da niti jedan Klub zastupnika ne bi trebao manipulirati ili zlorabiti okolnosti oko kašnjenja radnoga materijala za nekakve vlastite političke ciljeve. Predložio je ujedno da se odgodi donošenje dopune dok se ne dostave pisani prijedlozi. Ovakav je prijedlog prihvatila i predsjednica Doma te obećala da će se o dopuni raspraviti i glasovati kada prispiju pisani prijedlozi.

Nakon toga dala je na glasovanje predloženi dnevni red, uz prijedlog da se u dnevni red uvrsti i Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o blagdanima, spomen-danima i neradnim danima u Republici Hrvatskoj. Ovaj prijedlog prihvatila je velika većina zastupnika u Županijskom domu (uz jedan »suzdržan«). Nakon toga predsjednica je utvrdila da je većinom glasova utvrđen dnevni red.

Predsjednik ovog Doma **Zlatko Tomčić**, obratio se nazočnima otvarajući 8. sjednicu Zastupničkog doma

Hrvatskog sabora, te pozdravio predsjednika Vlade i nazočne ministre, kao i goste koji su zauzeli svoje uobičajeno mjesto na saborskoj galeriji u Velikoj vijećnici. Zbog neupućenosti pojedinih medija podsjetio je da je Sabor već duže vremena otvoren za posjete, a zasjedanjima mogu prisustvovati građani i nevladine udruge. Nakon ovih obavijesti prešao je na utvrđivanje dnevnog reda sjednice, te podsjetio da se Poslovníkom najprije odlučuje o prijedlogu da se pojedini zakoni donesu po hitnom postupku. Upozorio je da se ovim postupkom predlaže donošenje Prijedloga i Konačnog prijedloga zakona o potvrđivanju krovnog sporazuma o institucijskom okviru za uspostavu međudržavnog sustava za transport nafte i plina, te Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o carinskoj tarifi. Nakon što je konstatirao da nema primjedbi na donošenje rečenih zakonskih prijedloga po hitnom postupku, pozvao je zastupnike na glasovanje. Nakon glasovanja potvrdio je da je prihvaćano donošenje predloženih točaka dnevnog reda po hitnom postupku.

Istaknuo je zatim da nije bilo pisanih prigovora na predloženi dnevni red, a u Konačni prijedlog dnevnog reda nisu uvršteni prijedlozi novih niti izostavljanje predloženih točaka dnevnog reda. Prema tome, zaključio je, pozivajući se i na poslovničke odredbe, ovako predloženi dnevni red može se usvojiti.

Javio se zastupnik dr. **Ivo Sanader (HDZ)** te upozorio da je HDZ protiv uvrštenja u dnevni red Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o blagdanima, spomen-danima i neradnim danima u Republici Hrvatskoj. Ocijenio je da ne bi trebalo nakon svakih izbora mijenjati ovaj Zakon, to više što je hrvatska javnost pomalo umorna od ovih rasprava i očekuje stvarno rješavanje nagomilanih gospodarskih problema.

Predsjednik je ocijenio da se iznijeti prigovor ipak ne može uzeti u obzir budući da nije iznijet sukladno poslovničkim odredbama. Ustvrdio je da se i ova točka nalazi na predloženom dnevnom redu Zastupničkog doma.

V. Ž.

AKTUALNI SAT

Sat produžen na dva

Zastupnicima se obratila predsjednica Doma **prof. Katica Ivanišević** i izvijestila o zahtjevu 39 zastupnika, različite stranačke pripadnosti, da se vrijeme predviđeno za postavljanje usmenih pitanja članovima Vlade produži na dva sata. O tome predstavnici Vlade nisu bili prethodno obaviješteni, ali su se suglasili na samoj sjednici.

Prigovor

Prvi prijavljeni zastupnik **Dragutin Bračun (HDZ)** prosvjedovao je zbog, kako reče, neodgovornog ponašanja Vlade i nedolaska na sjednicu ovoga Doma, dok su zastupnici radi predavanja pitanja ostajali do kasno u noć, vraćali se kućama, čime su izvršavali svoju zastupničku zadaću. Neka od njih su primjerice, kolika je plaća premijerove i ministreve glasnogovornice; koliko porezne obveznike košta razgledavanje Predsjedničkih i Banskih dvora, tko je platio Račanovoj ženi put po svijetu, te mnoga druga. Ocjenjujući kako se neće stići odgovoriti na sva pitanja, zastupnik je predložio da se Aktualni sat ne održi dok mu ne budu nazočni članovi Vlade u primjerenom sastavu.

Zaustaviti negativne trendove; slučaj Levar

Prvo pitanje postavio je **Zvonimir Puljić (HDZ)**, zadovoljivši se da ga postavi zamjeniku premijera. Iskazao je nezadovoljstvo i bojazan da u ovom sazivu Doma premijera neće ni vidjeti.

Pitanje je glasilo – što će Vlada poduzeti da se zaustave negativni trendovi, pri čemu ne računa na paket mjera poreznog sustava koji poduzetnici ocjenjuju kao čistu kozmetiku, pogotovo ako zaštitna kamata bude 3 posto.

Pitanje koje je uslijedilo, potkrijepio je gospodarsko-socijalnim poka-

zateljima u Splitsko-dalmatinskoj županiji, a imaju negativne trendove. Naime, po njima broj nezaposlenih u rujnu ove godine dosegao je 47.793 nezaposlena što je 6,4 posto više nego u prethodnom mjesecu, a 11,2 posto više nego lanjske godine u istom mjesecu. 4279 pravnih osoba je pod blokadom što je 72 posto ukupnog broja tvrtki u županiji. Oni duguju 1,8 milijardi kuna, od toga je 2,765 tvrtki u blokadi više od 360 dana, što znači da po važećem zakonu ispunjavaju uvjete za stečaj. Prvi put je ukupni prihod gospodarstva županije ispod ukupne razine rashoda, obveze prema dobavljačima su porasle u odnosu na lanjsku godinu za 40,5 posto što znači da insolventnost nije smanjena nego se drastično povećala. Smanjila su se ulaganja u dugotrajnu imovinu za cijelih 25 posto.

Drugo pitanje zastupnik je započeo riječima da su prošla dva mjeseca od pogibije Milana Levara te smatra da je vrijeme da zastupnici i javnost čuju što je utvrdila istraga, nakon opsežnih istražnih radnji saslušanja i privođenja 7 posto stanovnika Gospića.

Na prvo je pitanje dr. **Goran Granić**, zamjenik premijera, odgovorio ukratko da će zastupnici vrlo uskoro, već početkom sljedećeg mjeseca, raspravljati o mjerama i državnom proračunu za sljedeću godinu. Dodao je da ispraviti njihove greške načinjene u proteklih 10 godina nije tako jednostavno te uz sve napore i mjere nije moguće nadoknaditi stranuticu kojom je išla Hrvatska proteklih godina. Nada se ipak, rekao je, da će predložene mjere ubrzo dati kvalitetne rezultate, jer su već u globali pozitivni. Hrvatska je u zadnjih 6 mjeseci, prema pokazateljima, prva zemlja u tranziciji te vjeruje da dolaze bolji dani.

Nezadovoljan ovim odgovorom **Zvonimir Puljić** je rekao da je upozorio na negativne trendove koji su daleko lošiji od lanjskih, koji »idu na našu dušu«, ali su posljednji toliko dramatični da ga zanima što će poduzeti da ih zaustavi.

Na drugo je pitanje odgovorio ministar unutarnjih poslova **Šime Lu-**

čin. Obično na ovakva pitanja odgovara da ne može odgovarati u interesu istrage, a u ovom slučaju očekuje rezultate istrage. Takva je praksa uobičajena u svijetu, pogotovo ako se radi o krim-obradi. Usput je odgovorio na dodatno pitanje iz klupe – da je bilo procesuiranje ratnih zločinaca 1992. godine u Gospiću, tog ubojstva ne bi bilo.

Gospodarstvo i školstvo

Pitanje **Ante Dželalije (HDZ)** odnosilo se na vrlo teško gospodarsko stanje u Šibenskoj županiji što je potkrijepio podacima iz kolovoza prošle godine. Bilo je zaposleno 17.759 djelatnika, a krajem rujna ove godine 13.086 što je povećanje nezaposlenosti za 5 posto ili 631 osoba. U županiji je 26.115 umirovljenih osoba, pa proizlazi da je na tisuću osiguranika 1.123 umirovljenika, dok za Republiku Hrvatsku taj broj, iznosi 679 umirovljenika. Jednako je teška situacija na područjima od posebne državne skrbi, rekao je. Donekle su obnovljene kuće i infrastruktura, ali nema radnih mjesta, pa mladi ljudi uglavnom odlaze izvan zemlje iako je poznata tendencija stimuliranja povratka.

Drugo je pitanje uputio ministru prosvjete i športa želeći znati dokle se došlo u izradi novog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju i kada će u saborsku proceduru.

Na prvo je pitanje odgovorio zamjenik premijera, dr. **Goran Granić**. Objektivno je broj nezaposlenih veći nego iskazuje evidencija nezaposlenih, rekao je, jer je u prethodnom razdoblju više od 359 ljudi »preseљeno« u mirovinski fond iako su radno sposobni. Da su umjesto u mirovinskom fondu završili u zavodu za zapošljavanje ta bi brojka bila znatno veća. Otuda i taj strukturni problem koji i nije tako jednostavan. U Hrvatskoj na jednog zaposlenog praktički dolazi jedan umirovljenik i jedan nezaposleni.

Iskustva zemalja u tranziciji pokazuju da objektivno, u okviru postojećih poslovanja tvrtki, nije moguće očekivati povećanje zaposlenosti, nego će i dalje biti u fazi kon-

solidacije. Veće se zapošljavanje očekuje kroz direktna ulaganja ali su ona (posebno strana) vezana uz političke i sigurnosne prilike u zemlji te funkcioniranje pravosudnog sustava. Najveći je napor otvoriti novu tvrtku a upravo se u njoj očekuju veća zapošljavanja. Radi se, međutim, na nekim drugim projektima, ali će o tome biti više riječi kad za to dođe vrijeme, rekao je zamjenik premijera.

Sada ohrabruju prihodi od turizma jer su za više od 40 posto veći u odnosu na 1998. godinu i prema određenim pokazateljima došli smo na razinu iz 1990. godine. Budući da turizam donosi brzo, Vlada je ocijenila da treba animirati cjelokupno gospodarstvo, pa je već sada započela s pripremanjem za sljedeću sezonu.

Na drugo je pitanje odgovorio ministar prosvjete i športa dr. **Vladimir Strugar**. Izvijestio je da je Ministarstvo uputilo u redovni postupak izmjene i dopune Zakona o osnovnom školstvu. Novi će zakon obuhvatiti planiranu promjenu školskog sustava koja se predviđa za dvije-tri godine pa će definirati i tu problematiku.

U tijeku je faza u kojoj se očekuje mišljenje određenih ministarstava, a potom će doći na sjednicu Vlade. Naime, izmjenama se na drugačiji način definira područje upravljanja, i želja je da se decentralizira pa će se urediti imenovanje ravnatelja škole, te će školski odbori biti u nadležnosti škola, a ne više ministra. Decentralizirat će se i pitanje financiranja pa proizlazi da je cjelokupni posao dosta složen i za sada se odvija dobro. Za nekoliko dana u redovni postupak upućuju se izmjene i dopune Zakona o srednjem školstvu i on će zadirati u ova pitanja.

»Plava nafta« i »mobitel tvrtke«

Stjepan Micolčić (HDZ) je iznio problem »plave nafte«. Cilj tog programa bio je jeftinijom naftom za ribare i poljoprivrednike pojeftiniti proizvod i učiniti ga konkurentnim na domaćem i svjetskom tržištu. Napose je to važno za ulazak u WTO. Te je namjere izigralo Ministarstvo poljoprivrede svojom uredbom prema kojoj se »plava nafta« može koristiti samo za određene kvote i kulture u sustavu poticajnih mjera. Time je država diskriminirala proizvođače, rekao je, a nepravda najviše pogađa male proizvođače jer oni ne uspijevaju doći do kultura i kvota u sustavu poticaja. Današnji organizator,

naime uglavnom preferira velike i veće proizvođače jer osiguravaju prihod. U tom slučaju »pada u vodu« socijalni dio ove mjere. Dodatno otežava činjenica da na tržištu nema »plave nafte« po cijeni 2,6 kuna ali ima kod posrednika po znatno većim cijenama. Dodatno je diskriminirajuće što gorivo dobivaju one udruge seljaka koje su pod patronatom vladajućih koalicijskih stranaka.

Svoje drugo pitanje zastupnik je uputio Ministarstvu graditeljstva – kada će se donijeti pravilnik o licenciranju pravnih osoba za obavljanje građevinskih djelatnosti. Mišljenja je da će se time onemogućiti konkurencija tzv. mobitel tvrtki koje su često akceleratori rada na crno. Pita, priprema li Ministarstvo financija izmjene i dopune citiranog zakona vezano uz podobnost ponuda. Poznato je da najniža cijena predstavlja najpovoljniju ponudu a iza toga stoji nesolidni dobavljač ili izvođač koji čini uglavnom nelojalnu konkurenciju.

Mr. **Božidar Pankretić**, ministar poljoprivrede, je prije danog odgovora zahvalio zastupniku na postavljenom pitanju. Po njegovim riječima ove je godine Vlada uvezla plavu naftu ali je bilo problema u distribuciji ribarima i poljoprivrednicima. Za prve je taj problem otklonjen i vjeruje da će tako biti za poljoprivrednike.

Vezano uz smisao poticajnih mjera, ne može se ići izvan poticaja, jer je potrebna kvalitetna kontrola. Drugo, plava nafta nije socijalna mjera nego gospodarska i cilj je pomoći poljoprivrednicima. No, razmišlja se, i o drugim kulturama koje su sada izvan poticaja.

Odbacio je optužbe i naglasio da je transparentnost u tom smislu vrlo jasna, te da se radi o prilogu koji ide prema ekonomskoj cijeni proizvoda. Što se tiče cijene nafte, nju određuje INA i najjeftinija je u Europi.

Na drugo je pitanje (davanje suglasnosti za obavljanje radova u graditeljstvu) odgovorio, zamjenik ministra **Roland Žuvanić**. Naime, Ministarstvo za zaštitu okoliša i prostornog uređenja radi zajedno s komorom arhitekata i inženjera u graditeljstvu. Planira i ima ga u vidu dovršiti tijekom studenoga, te očekuje da tada stupi na snagu.

»Antimafijaški ured« i studentski kapaciteti

Žarko Katić (HSLs) je slijedom novinskih napisa kako Vlada intenzivno radi na ustrojavanju posebnog

tužiteljskog tzv. antimafijaškog ureda za istraživanje kaznenih djela korupcije i organiziranog kriminala, upitao – misli li ona da je organizirani kriminal zauzeo takvoga maha da treba mobilizirati institucije pravosuđa i policije. Zanima ga dokle se stiglo u ustrojavanju i hoće li se koristiti iskustva drugih država i kojih.

Drugo pitanje istog zastupnika upućeno je Ministarstvu znanosti i tehnologije o tome misli li povećati smještajne kapacitete u studentskim domovima ili na neki drugi način pomoći pri troškovima školovanja. Država je krenula sa stipendijama i stidljivo je slijede županije, gradovi i općine a naročito je ponosan što u Međimurskoj županiji 550 studenata ili 50 posto ukupnog broja prima stipendiju. Problem nastaje ako se odluče nastaviti školovanje u većim centrima.

Oko ustrojavanja Ureda za suzbijanje organiziranog kriminala već su date neke izjave za javnost, rekao je ministar pravosuđa, prof. **Stjepan Ivanišević**. O tome koliki je opseg pojava teško je odgovoriti, a posebno o dijelu koji se tiče korupcije. Ministarstvo je procijenilo da postojeće institucije, uz svoje tekuće obveze nisu u stanju udovoljiti zahtjevu učinkovitijeg suzbijanja tih oblika kriminala. Tek kada o tome raspravi Vlada krenut će se u izradu zakonskog prijedloga.

Predstavnica Ministarstva, odnosno zamjenica ministra, mr. **Dubravka Jurlina-Alibegović**, je rekla da Ministarstvo radi na problematici studentskog standarda i da je svjesno ograničenja u postojećim studentskim domovima. Već je dodijelilo niz državnih stipendija za plaćanje školarine, smještaja i prehrane, i na tome će dalje raditi.

U pripremi je zakon o visokom školstvu i ima podtemu – potpora u prehrani i smještaju.

Tiha revizija Dayton

Dr. **Jure Burić (HDZ)** je uvrijeđen odgovorom ministra Jakovčića na jednom od prijašnjih Aktualnih sati (na pitanje što radi u Hrvatskoj nakon što je zatražio odcjepljenje Istre, ministar mu je dostavio opis svog radnog mjesta), rekao da mu ima namjeru postaviti drugo pitanje.

No, drugo je pitanje započeo citatom članka hrvatskog Ustava po kojem se dijelovima hrvatskog naroda u drugim državama, jamči osobita skrb i zaštita Republike Hrvatske. Naime, predstavnici najviših državnih tijela šute dok je hrvatski narod

u Federaciji Bosni i Hercegovini suočen s izravnim kršenjem ili prešutnom tihom revizijom Daytonu. Ona se postiže proizvoljnim tumačenjem pojedinih odredbi mirovinskog sporazuma čiji je sastavni dio i Ustav Bosne i Hercegovine.

Visoki predstavnik donosi i poništava zakonske propise, donosi odluke o svim pitanjima, a oni su podložni ocjeni ustavnosti. Time je onemogućena ustavna kontrola eventualnih subjektivnosti, osobito pri tumačenju normi. Na političkoj sceni je težnja za stvaranjem jedinstvene vojske BiH, što je u izravnoj suprotnosti s Daytonom, intenzivne su aktivnosti za stvaranje jedinstvenih nastavnih planova ili zadržavanje institucija pod dominacijom bošnjačke strane, kakva je primjerice Akademija nauka u BiH.

Eklatantan je primjer gašenje televizijskog programa na hrvatskom jeziku i svakog pokušaja istinskog informiranja hrvatskog naroda.

Svaku je mjeru prekršila najnovija odluka u svezi s izbornim pravilima za izbor zastupnika u Dom naroda i Zastupnički dom Federacije BiH.

Zastupnik smatra da Predsjednik Republike i hrvatska Vlada ne koriste svoja prava i obveze koje proistječu iz Daytonskog sporazuma, pa ih pita – zašto šute.

Dr. **Goran Granić**, zamjenik premijera je rekao da neće otvarati pitanje posljedica brige bivše vlasti. Što se tiče ove vlasti, u stalnoj je komunikaciji s predstavnicima hrvatskog naroda u BiH. Prije deset dana primio je predstavnika Vlade Federacije, ministra obrane i pritom su dogovorene aktivnosti koje se međusobno razlikuju u metodi. Na današnji dan, rekao je, predaje se u Beču i Sarajevu nota Vlade Republike Hrvatske kojom se izražava zabrinutost zbog primjene novih pravila koji mogu dovesti u pitanje jednakopravnost i suverenitet svih konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini.

Izrazivši zabrinutost, prenosi stav Vlade koja će napraviti sve potrebno da u cijelosti bude poštovan Ustav i Daytonski sporazum.

Gradnja mostova; nafta

Dr. **Živko Kolega (HDZ)** svoje je pitanje uputio Ministarstvu za javne radove, obnovu i graditeljstvo, slijedom odgovora pomoćnika ministra da je povezivanje Pašmana i Ugljana naučna fantastika, i podsjeća da u strategiji razvoja Hrvatske postoji načelni stav o povezivanju otoka tamo gdje je to moguće. Bivše je

ministarstvo prihvatilo projekt i ocijenilo ga realnim i ostvarivim. Cijena bi bila 35 milijuna DEM i taj bi novac bio brzo vraćen, rekao je zastupnik.

Prema njegovom mišljenju, Vlada ne mora prihvatiti projekt, iako bi donio procvat turizmu, ali ocjenjuje neozbiljnim kazati da o tom mostu nema »pisanog traga«.

Drugo pitanje ima veze s činjenicom da INA nema lož ulja, rekao je, a mjesecima je, usprkos sankcijama (prema izjavama) Srbiju opskrbljivala naftnim derivatima i tako će nastaviti. Znači li to – glasilo je pitanje, da će se hrvatski građani bez lož ulja smrzavati, a vlakovi stajati, kao što je bilo ovih dana, da će se stajati u redu pred benzinskim pumpama ili morati voziti u parne ili neparne dane koje pamtime iz osamdesetih godina.

Na pitanje je odgovorio zamjenik premijera, dr. **Goran Granić**. Vlada nema namjeru komentirati izjave određenih ljudi. Postoji procedura donošenja odluka koja je utvrđena zakonom i poslovnikom Vlade. Sve su ostalo privatna mišljenja, a ako zastupnik želi stav Vlade pribaviti će ga i odgovoriti na pitanje u svezi s mostom.

Što se tiče drugog pitanja, radi se to na način kako je postavljeno ovo pitanje, u obliku političke podvale najniže vrste i na to ne bi odgovorio jer želi sačuvati dostojanstvo Doma.

Radimir Čačić, ministar graditeljstva je odgovorio kako sama konstatacija da se radi o 35 milijuna DEM govori o pristupu problemu. Sve dok taj iznos bude »samo« bit će naučna fantastika, rekao je. Naime, na taj iznos zaračunava se godišnja kamata u iznosu 3 milijuna DEM, a otočani nisu u stanju plaćati mostarinu, kao što i zakon kaže, te ne bi mogli financirati ni pola iznosa kamata. Tu nema ekonomske opravdanosti, i naglašava da se ne može reći da je naučna fantastika jer postoji u prometnom programu. U budućnosti će svakako biti realiziran ali prednost ipak ima nekoliko drugih mostova. Oni su puno bliže realizaciji, premda se i ona čini dalekom.

Nezadovoljan odgovorima dr. **Živko Kolega** nije mogao prihvatiti ocjenu kako je to politička podvala najniže vrste, pogotovo zbog činjenice da su ljudi uplatili lož ulje, a ne mogu ga dobiti. Osim toga, rekao je u današnjim novinama piše da vlakovi stoje jer nema naftnih derivata.

Što se mosta tiče, 35 milijuna DEM je cijena za četiri do pet modernih

trajekata, a misli da je milijun i 100 putnika godišnje, dosta velik broj. O tome treba razmišljati kao o isplativom ulaganju u tom smislu da se otočane zadrži na otocima, premda ga je dobro planirati i radi budućeg Jadranskog autoputa.

Automobili i bicikl

Dragana Papca (HDZ) je zanimalo koliko je ova Vlada, kao što je najavljivala, prodala velikih i skupih »HDZ-ovih« automobila i zamijenila ih onima niže kategorije.

Ministru gospodarstva gospodinu Fižuliću upućuje pitanje, i očekuje pisani odgovor – je li bicikl, kojim je obilazio otpuštene radnike kupio novcem poreznih obveznika ili je njegov privatni.

U svezi s prvim pitanjem, zamjenik premijera, dr. **Goran Granić**, je zamolio za dopuštenje da odgovori u pisanom obliku, jer ne želi improvizirati. No, zna da je Vlada utvrdila pravila korištenja automobila i da je utvrđen višak. O točnom će broju zastupnik biti naknadno obaviješten. Općenito može reći da je racionaliziran vozni park u MUP-u i u MORH-u.

Članstvo; provjere

Mr. **Miroslav Rožić (HSP)** je prenio svoje zadovoljstvo činjenicom da se na dnevnom redu konačno našao Aktualni sat ali je razočaran što neće »u živo« vidjeti premijera Ivicu Račana, pa će radi toga u nedjelju u Banske dvore stati u red s ostalim građanima.

Nakon ove primjedbe zastupnik je od brojnih pitanja postavio ona na koja je mogao od prisutnih ministara dobiti usmene odgovore. Naime, po važećem zakonu članovi Vlade, ministri i državni dužnosnici ne mogu biti u nadzornim odborima ako to nije u državnom interesu. Iako bez naknade, to ne ide bez privilegija. Stoga bi valjalo znati tko je novi rekorder po broju članstava (u vrijeme HDZ-a rekord je bio 9 članstava).

Drugo je pitanje upućeno ministru pravosuđa prof. Ivniševiću – misli li on da treba obavljati provjere u slučajevima povratka iz SRJ i BiH, da nam se ne bi događalo da pravomoćno osuđeni rade kao policajci, zamjenici ravnatelja osnovnih škola, općinski vijećnici kao što je bilo u pojedinim županijama.

Ako to zbog kaznenog zakona nije moguće, treba razmišljati o promjeni zakona, jer kaže – nema te Vlade na svijetu koja ne bi provjeravala ljude koji joj ulaze u državu.

Zamjenik premijera dr. **Goran Granić** dao je odgovor na prvo pitanje –

Vlada je upravo donijela odluku o pitanju odgovornosti vodećih ljudi za posebno važne tvrtke. Koliko mu je poznato, gospodin Linić je član dva nadzorna odbora odlukom Vlade Republike Hrvatske, u INI i Hrvatskim željeznicama, i kao odgovorna osoba treba provesti proces reforme u tim tvrtkama. Detaljniji odgovor koji će se odnositi na ministre i zamjenike zastupnik će dobiti u pisanom obliku.

Što se tiče drugog pitanja, zastupnik je potpuno promašio metu jer je upravo obrnuto, rekao je. Naime, pro-vjera koja zanima zastupnika traje 6 mjeseci i zahtijeva određene troškove. Vlada je procijenila da to nije potrebno, te svaki građanin koji ima uredne dokumente, može se vratiti u Republiku Hrvatsku. No, svaki onaj za kojeg postoji sumnja da je počinio ratni zločin, bit će priveden i procesuiran.

Na pitanje je moguće odgovoriti i teжом, rekao je – zašto onemogućiti ljudima u koje se posumnja, da budu procesuirani u Republici Hrvatskoj. O namjeri je Vlada izvjestila i međunarodnu zajednicu.

No dodatno pitanje zastupnika Rožića – kako će procesuirati na temelju opravdane sumnje, a bez provjere, dr. Granić je odgovorio da Vlada neće raditi kampanje u zatvaranjima i kolektivna zatvaranja, nego procesuirati svakoga za kojega postoji sumnja i u postupku se dokaže da je počinio ratni zločin.

Je li gospodarstvo rasterećeno i koliko će takvo izdržati?

Mr. Franjo Križanić (HDZ) je upitao – zašto predstavnici Vlade uporno govore o rasterećenju gospodarstva i građana, a u pola godine, prema podacima, platilo se više nego prije poreza na dodanu vrijednost (10,5 posto, trošarine su bile veće gotovo 30 posto a ukupni proračunski prihod veći za 15, 8 posto) nego u istom razdoblju prošle godine. O povećanju cijena je izlišno govoriti jer za njih (povećanje cijene nafte, struje i svih ostalih proizvoda) građani i gospodarstvo znaju.

Izravno pitanje upućuje ministru gospodarstva – dijeli li i on zadovoljstvo svojih kolega punjenjem proračuna i može li procijeniti dokle će to gospodarstvo i građani izdržati.

Odgovor na prvo pitanje dao je zamjenik ministra financija, mr. Damir Kuštrak i kazao da je javna potrošnja prošle godine dosegla rekordan iznos od gotovo 54 posto učešća u društvenom proizvodu te je

rekao nešto o državnoj potrošnji u ovoj godini. Napominje stoga da je dohodak smanjen temeljem povećanja neoporezivog osobnog dohotka, pa su prihodi od poreza na dohodak u prvih 9 mjeseci 7 posto manji nego prošle godine. Porezno opterećenje u dohotku manje je nego prošle godine.

Porez na dobit, zbog sistema zaštitne kamate također je manji nego prošle godine jer je zaštitna kamata bila 11 posto. Carine od 1. srpnja smanjene su, pa su i prihodi manji. Točno je da su neke trošarine povećane, a što se poreza na dodanu vrijednost tiče on je doista veći nego prošle godine, usprkos činjenici da u periodu prošle godine za prvih 9 mjeseci nije bilo nulte stope za kruh, mlijeko, lijekove i neke druge proizvode ali je porasla osobna, a ne javna potrošnja u Hrvatskoj.

Na drugo je pitanje odgovorio zamjenik premijera dr. Goran Granić. Državni zavod za statistiku objavljuje podatke o županijama, i daje elemente regionalne, odnosno županijske razvijenosti. Zamolivši zastupnika da precizira pitanje, naznačio je da ukoliko odgovor ne nađe u publiciranim dokumentima da će Vlada pripremiti odgovarajući odgovor.

Nepravilnosti

Velimir Kvesić (HSP) je u svojem prvom pitanju prigovorio bivšoj vlasti da je malo i gotovo ništa učinila za prognane Hrvate iz BiH i drugih dijelova bivše Jugoslavije. To se i nastavlja, pa je hrvatska policija u situaciji da sudjeluje u nečasnom poslu oko izгона Hrvata iz kuća i stanova. Oni se tada pečate, ali ne po nalogu suda nego načelnika općine Đukića. I Ured za obranu istjeran je iz zgrade općine u Donjem Lapcu, a na pitanje zašto odgovoreno je – imate u Lapcu podruma koliko volite.

Izravno pitanje Vladi glasi – ima li namjeru sprječavati ovakve i slične rabote tamo gdje se vraćaju oni koji su ubijali i razarali.

U drugom je pitanju zatražio pojašnjenje datog odgovora – koji je to posebni državni interes da je ministar unutarnjih poslova Šime Lučin, član Nadzornog odbora ACI-marine (ne bi bilo čudno da je ministrica turizma). Ujedno je iskoristio priliku da kaže kako u Hrvatskoj 1992. godine nije načinjen ratni zločin u Gospiću, kao što je odgovorio ministar ili on barem nije utvrđen, pa drži većim zločinom da to kaže ministar.

Dr. Goran Granić, zamjenik predsjednika Vlade je odgovorio da se

nitko u Hrvatskoj ne može ponašati izvan zakona pa ni gospodin Đukić, a koliko mu je poznato njihov je koalicijski partner. Problem nisu Hrvati iz BiH koji žive u kućama hrvatskih građana srpske nacionalnosti, nego višestruka zauzeća kuća ljudi koji s tim krajem nemaju nikakve veze, a kuće smatraju dijelom ratnog plijena. U tom smislu ne funkcionira ni pravna država te drži da je cijeli model loše postavljen i morat će podležiti rekonstrukciji i zaštiti pravnog poretka. Važno je da je hrvatska država svojom odlukom, zakonom preuzela odgovornost za sve te objekte i svoju odgovornost mora poštivati do kraja.

Šime Lučin, ministar unutarnjih poslova smatra da je bilo ratnih zločina jer su ubijani civili. Izrazio je čuđenje da zastupniku nije zločin pogibija civila u granatiranju Gospića i naglašava da je u Gospiću bilo ratnih zločina.

Velimir Kvesić je odvratio zamjeniku predsjednika da se ova Vlada pokazala najboljom u provođenju dvorskih spletki i izmišljanju afera. Pojašnjava da njegova stranka nije koalicijski partner sa Srpskom narodnom strankom gospodina Đukića. Što se tiče zločina – slaže se da ih je bilo ali da su ih počinili srbočetnici.

Sanacija; suša

Željko Režić (HSLHS) je izrazio zadovoljstvo što je Vlada svojom sanacijom obuhvatila određeni broj PIK-ova (oko 8) što je tek dio ukupnog broja poljoprivrednih poduzeća na području Slavonije i Baranje.

Zanima ga je li time završena sanacija u tom smislu da je primijenila kriterij na ona poduzeća koja su u više od 25 posto u državnom vlasništvu.

Zastupnika zanima ima li Vlada namjeru poreznim rasterećenjem ili nekim drugim mjerama umanjiti štete uzrokovane ovogodišnjom sušom koja je proglašena elementarnom nepogodom.

U svom odgovoru, ministar poljoprivrede i šumarstva Božidar Pankretić je rekao da je odabir 8 poduzeća rađen po kriteriju broja radnika, njihove snage, povezanosti s obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, te procjenom teškoća u kojoj se pojedino poduzeće našlo.

U konsolidaciji poduzeća aktivno sudjeluje Vlada putem državnih institucija koje su vlasnički vezane. Ne radi se o tipičnoj sanaciji nego se pokušava konsolidirati na pravi način. S navedenim brojem poduzeća povezano je još njih 20 i čine zlatnu kariku u tom poljoprivrednom nizu.

Što se tiče pitanja elementarnih nepogoda zatražio je od župana da podnesu izvješće o šteti ali odgovore još nije dobio.

Namjera je, rekao je, za svaku županiju odrediti referentni prinos i pred Vladu doći s nizom mjera, počevši s kvotama za masline, vinograde, djelovati u zaštiti od požara, slivnih voda, rekao je ministar Pankrećić.

Poljoprivreda

Josip Majdenić (HDZ) je zatražio odgovor na pitanje – kada progovori ti u Saboru o problemu koji koči ustrojstvo moderne i napredne poljoprivrede u Hrvatskoj. Misli na zemljišta u državnom vlasništvu (milijun hektara najkvalitetnije oranice i pašnjaka). Osim toga, nepoznata su gospodarska načela poslovanja bivših kombinata koji nastoje zadržati svoju imovinu. Ne postoji opća strategija razvoja poljoprivrede, pa se slavonski seljak pita kako izvršiti privatizaciju kombinata i izbjeći tajkunizaciju, okrupniti obiteljska gospodarstva i pokrenuti politiku agrarnih kredita.

Mr. Božidar Pankrećić, ministar poljoprivrede je odgovorio da će spremno dočekati raspravu o poljoprivredi. Nije se složio s rečenim da nema strategije razvoja poljoprivrede. Ona je sasvim jasna. Podsjeća da je Vlada u svojim počecima dala određene programe u kojima je naznačila opredjeljenje vezano uz poljoprivredu. Najbolje se vidi u ovogodišnjem proračunu, a u najvažnijem je dijelu 80 posto veći nego prošlogodišnji.

Vezano uz pitanje o kombinatima, ministar je rekao da će se novim zakonom o poljoprivrednom zemljištu urediti da odlučivanje pripadne općinama i gradovima. Prioritet bi imala obiteljska gospodarstva a najznačajnija novost je da se ubuduće poljoprivredna zemljišta mogu kupiti, dobiti u zakup pod uvjetom bavljenja poljoprivredom. Predložiti će se ukidanje odredbe prema kojoj se omogućava kombinatima da koriste državnu zemlju. Tražit će se od svakog pravnog subjekta da se jasnim programom odredi koji dio zemljišta može koristiti i da je ekonomski dohodovan. Naglasio je prioritet da se obiteljska poljoprivredna gospodarstva bave ratarstvom i stočarskom proizvodnjom.

Školstvo

Petar Novački (HSS) je iznio podatke iz Međimurske županije o nestručnoj zastupljenosti nastave

prema kojima je u osnovnim školama za njemački jezik 71,36 posto, engleski jezik 45,63 posto, matematika 31 posto, povijest 29 posto i navodi da je lokalna samouprava tražila da se taj problem riješi tako da se otvaraju predmetni studiji u Čakovcu u Visokoj učiteljskoj školi. Krutost tog sustava nije dala rezultate.

Mr. Dubravka Jurlina-Alibegović, zamjenica ministra znanosti i tehnologije, je odgovorila da nije razumjela u potpunosti pitanje zastupnika i zamolila je da ga napiše rekavši da postoji mogućnost zajedničkog iznalaženja rješenja.

Razlozi?

Dr. Ivan Marijanović (HDZ) je upitao za razlog otkazivanja »trijumfalnog pohoda premijera Račana s pet ministara i sto gospodarstvenika u Americu početkom listopada«. Je li razlog to što premijer nije imao vremena ili »možda nedaj bože, naš strateški partner više nema vremena za hrvatsku Vladu«, upitao je zastupnik.

Drugo pitanje upućeno ministrici zdravstva glede ukidanja odredbe Zakona o područjima posebne državne skrbi da se zaposlenicima zdravstvenih ustanova i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje na područjima posebne državne skrbi daje pravo na dodatak na plaće od 25 do 50 posto ovisno o tome u kojoj se zoni nalazi. Međutim, 1998. godine Upravno je vijeće Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje na svojoj sjednici donijelo odluku o ukidanju isplate uvećanih plaća s obrazloženjem da nemaju novca za te uplate. Zbog te se odluke zdravstveni radnici osjećaju diskriminirani, sindikati pišu peticije, a koliko mu je poznato, neki su podigli tužbe protiv Vlade Republike Hrvatske. Pitanje zastupnika – kada ispraviti nepravdu, odnosno primijeniti članak Zakona na djelatnike u zdravstvu, te što učiniti s dvije godine nepoštivanja zakona.

U odgovoru na prvo pitanje **dr. Goran Granić**, zamjenik predsjednika Vlade, je potvrdio da je za posjeta Predsjednika Republike i Vlade bilo govora o posjetu hrvatske delegacije i da su utvrđeni određeni okviri. Međutim, u pripremnim razgovorima zaključeno je da uslijedi nakon što se napravi projekcija proračuna za iduće dvije godine i do kraja mandata ove Vlade. Nakon tog bi uslijedio posjet hrvatske delegacije.

Iz osobnih kontakata prenosi uvjerenje da za američku Vladu ostaje temeljnim partnerom u ovoj regiji.

Na drugo je pitanje odgovorila ministrica zdravstva, prof. dr. **Ana Stavljenić-Rukavina**. Pojasnila je da aktiviranje članka kojim je regulirano plaćanje iznosa zdravstvenim djelatnicima u područjima posebne državne skrbi ovisi o raspoloživim sredstvima. U proračunu za zdravstvo za ovu godinu bila je predviđena i ta stavka. Međutim, zdravstvo je još uvijek opterećeno dijelom duga nastalog i proteklih godina, te da isplata i naknada ovisi o cjelovitom rješenju duga prema sustavu zdravstva, prvenstveno prema Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje.

Transparentnost

Dr. Slobodan Lang (imenovan Odlukom Predsjednika Republike), je smatrao ključnim pitanjem kako se gospodari, čuva i poštuje državno vlasništvo. Smatra da treba biti transparentno, odnosno javnost treba biti upoznata s članstvom u nadzornim odborima, s time kakve su naknade, s odgovornosti u slučaju lošeg poslovanja, i iz koje su političke stranke. Javnost putem web stranice treba biti upoznata s menadžmentskim ugovorima radi potpunog uvida u vlasništvo i oblikovanja odgovornosti upravljanja državnim vlasništvom.

Dr. Goran Granić, zamjenik premijera, je zbog opsežnosti pitanja obećao odgovoriti u pisanom obliku. Složio se s konstatacijom o odgovornosti predsjednika upravnih i nadzornih odbora i slučaju da se odgovornost može procesuirati.

Stanje uvida u državno vlasništvo je katastrofalno i u ovom trenutku nije poznato što spada u državno vlasništvo. Ono je zatečeno i u sređivanju stanja pošlo se od formiranja Ureda za državnu imovinu. Da bi se došlo do zadovoljavajuće razine središnosti pravnih dokumenata kojim se potvrđuje državno vlasništvo, proći će više godina.

Što se tiče portfelja Hrvatskog fonda za privatizaciju, Vlada je donijela odluku i objedinila upravljanje pri Fondu svih udjela u trgovačkim društvima koji se nalaze u nekim drugim institucijama (državnoj agenciji, mirovinskom fondu). I taj će materijal dostaviti Saboru. Također će dostaviti informaciju koju dobije od Fonda o tome što je u međuvremenu napravljeno u upravljanju Fondom.

Odgovornost prema uposlenicima; suglasnost ministarstava

Pitanje **Milana Galića (HDZ)** odnosilo se na učestalost pojave stečajeva i

u slučajevima nedovršenih sudskih postupaka. Zanima ga što će Vlada poduzeti glede odgovornosti prema upolnicima.

Slijedom izjave ministra za javne radove, obnovu i graditeljstvo, Radimira Čačića da će se izvoditi radovi na izgradnji ceste od Kapele do Sv. Roka jer je to obveza Vlade RH, i strategija do 2004. godine, zanima ga u kojoj je fazi dobivanje građevne dozvole, a izdaje je Ministarstvo prostornog uređenja. Prema informacijama nema te suglasnosti. Zanima ga radi li se o koordiniranoj akciji da se ne izvrše radovi te što će poduzeti Vlada.

Odgovor na prvo pitanje dao je dr. **Stjepan Ivanišević**, ministar pravosuđa. Informirao je da pred Vladu ovaj tjedan dolazi Konačni prijedlog izmjena i dopuna zakona o čemu očekuje meritornu raspravu. Naznačio je da se u prijedlogu daje rješenje o zaštiti vjerovnika u stečajnom postupku, niz rješenja radi ubrzavanja postupka i glede kvalifikacije ljudi koji vode stečajne postupke. Jedna u nizu inovacija jest da se proda tvrtka kao cjelina, rekao je ministar. Naime, ide se za tim da se ublaže nedostaci stečajnih postupaka ali je važno da organi koji provode stečajni postupak budu što kvalitetniji.

Ministar pomorstva, prometa i veza, **Alojz Tušek** je odgovorio u ime tri ministarstva – javnih radova, prostornog uređenja i pomorstva, prometa i veza, da je navedeni problem u međuvremenu prevladan. Ministarstva su se suglasila da se od dvije trase od kojih je jedna u nekoliko km bila geografski nepovoljna odluči za niži nivolet da ne bi bilo dodatnih troškova. Izdana je lokacijska dozvola i u tijeku je otkup zemljišta.

Vraćanje; obnova

Mr. **Ankica Mamić (LS)** je prvo pitanje uputila Ministarstvu financija koje je pokazalo razumijevanje u pregovorima s nogometnim klubovima i upitala za stradalnike Domovinskog rata glede vraćanja kredita za obnovu porušenih objekata od 4. do 6. kategorije.

Drugo pitanje povezuje s pojavom tabli u Janjoj gori, općina Plaški na kojima piše da su nužni popravci na 100 kuća u Lici, Baniji, a sredstva su iz Pakta o stabilnosti. Nema ništa protiv ulaganja, ali smatra da bi županijski uredi za obnovu trebali imati informacije o tome tko to obnavlja i kome, i po kojim kriterijima da se ne dogodi dupliranje zahtjeva.

Na prvo je pitanje odgovorio **Damir Kuštrak**, zamjenik ministra financija. Financijska policija je provela postu-

pak, izdala odgovarajuća rješenja za pet nogometnih klubova te se ne radi o odgađanju. Tereti ih se za neplaćanje poreza u proteklom razdoblju. Postupak je u tijeku i o ishodu će javnost biti obaviještena.

Drugi odgovor dao je ministar za javne radove, obnovu i graditeljstvo, **Radimir Čačić** i rekao da su ovakva pitanja česta. Jedno od najvećih problema ministarstva bilo je vezano uz pomoć stranih institucija u obnovi i humanitarnoj pomoći. Pod kontrolom je 90 posto takvih aktivnosti i provode se uz poštivanje hrvatskih zakona, rješenja koja izdaje hrvatska država, a projekte i nadležnost provodi Ministarstvo. Možda se i pojavi neka privatna pomoć ali se ne može dogoditi u okviru sredstava Pakta o stabilnosti jer je to projekt koji se provodi na razini države.

Podatak je rekao provjeriti i ako nije, uskladiti sa zakonskim propisom, a odgovor će zastupnica dobiti do naredne sjednice.

Problemi u prometu

Zastupnik **Ratko Maričić (SDP)** je iznio nekoliko podataka po kojima se na hrvatskim željeznicama srećom događaju samo incidenti a ne i nesreće s ljudskim žrtvama, bura i dalje zaustavlja promet preko mostova, i boji se što će u prometu napraviti snijeg. Jučer su, primjerice, zrakoplovi kružili oko Zagreba i vraćali se u svoja odredišta a putnici su čekali. Pitanja koja je uputio ministru pomorstva, prometa i veza glasilo je – zašto je tome tako i što će u svezi s time poduzeti.

Na pitanje je odgovorio ministar pomorstva, prometa i veza mr. **Alojz Tušek**, i upozorio da će u odgovoru poći od kraja, i reći – zato što »prethodna garnitura nije svoj posao odradila onako kako je trebala«.

Što se tiče HŽ-a, nesreće su se dešavale i ranije i bit će ih, napominjući da su katastrofe medijske špekulacije. Spomenuti problem nafte radi čega dolazi do redukcije voznih redova je u tome što HŽ ne plaća naftu i ima dugovanja od 135 milijuna kuna, i gotovo 70 milijuna kamata. Dug će ovih dana biti vraćen i bit će dovoljno nafte da HŽ troši dnevno 80 do 90 tona. Spora vožnja je stvar sindikata i odnosa uprave i sindikata.

Na pitanje vezano uz buru na Masleničkom mostu, odgovara da je problem u položaju samoga mosta i da se ne smije poreznim obveznicima natovariti izdatak gradnje još jednoga, a što se tiče snijega pripreme su u tijeku.

Magla je na zagrebačkom aerodromu uzrok problema i u tijeku je realizacija projekta tzv. treće kategorije koji

omogućava i slijetanje po magli. Aparati su vrlo skupi, ali ni time taj problem neće biti u potpunosti riješen.

Zadarsko gospodarstvo

Prof. dr. **Tereza Ganza-Aras (LS)** je uvodno rekla da je krajnji čas da se zaustave gospodarski problemi i nađu rješenja za pokretanje proizvodnje tamo gdje ima pokazatelja da se može ostvariti. Jedno od takvih poduzeća je zadarski Polikem čija je uprava izradila program koji je ocijenjen povoljnim a zastaje na Vladi koja se ne može složiti treba li dati garancije banaka oko obrtnih sredstava. Upoznavši se sa situacijom, ministar Crkvenac je bio spreman dati garanciju ali je ona povučena.

Pitanje glasi – koji su to tako veliki razlozi da je Vlada neodlučna u pogledu ove firme uz koju je vezano oko tisuću radnih mjesta, a u osiguravanju garancija za davanje kredita Vlada nije uvijek principijelna.

Što se tiče druge, Tvornice tekstila u Zadru zanima je hoće li se primijeniti isti kriterij kao u slučaju Diokoma, odnosno hoće li se Vlada potruditi iznaći sredstva ili će (pitanje za ministra pravosuđa) biti primijenjen novi Zakon o stečajevima koji je povoljniji.

U svom odgovoru zamjenik premijera dr. **Goran Granić** je ponovio da je Vlada zatekla više od 15 milijardi garancija i još oko 8 čimbenih, a oko 23 milijarde davano je po različitim kriterijima. Ovi izdaci znače manje u proračunu za neke druge potrebe. U ovom slučaju Vlada nije neodlučna nego ustrajna da neće davati garancije privatnim tvrtkama.

Fond za privatizaciju u okviru postupka privatizacije, nadzorni odbor, uprava, hrvatske banke imaju mogućnost dogovoriti aranžmane koji su financijski transparentni, jasni i koji imaju šanse. Ako banke ne vjeruju u tvrtku onda je upitna njezina mogućnost opstanka.

Što se tiče sanacija, odnosno stečaja, prijedlog je da se ovaj zakon primijeni i za stečajeve koji su u tijeku.

Zastupnica je upozorila da je tvrtka Polikem u većinskom državnom vlasništvu i koliko joj je poznato banke žele sklapati ugovore s većinskim vlasnikom te smatra da bi trebalo iznaći fleksibilniji model.

Nakon ovih riječi zaključen je ovaj dio dnevnog reda, odnosno dvosatni Aktualni sat, te je predsjednica Županijskog doma, prof. dr. Katica Ivanišević zahvalila prisutnima, zamjeniku premijera i ministrima te predstavnicima Vlade što su ostali i dva sata odgovarali na pitanja zastupnika.

M. P.

AKTUALNI PRIJEP DNE

Nezaposlenost; istraga u Posmrtnoj pripomoći

Kada će u Hrvatskoj biti zabilježen prvi porast zaposlenosti – upitao je mr. **Anto Kovačević (HKDU)**, koji je s tim u svezi citirao Savku Dapčević-Kučar kako je socijalno pitanje ovoj Vladi deveta rupa na svirali te ustvrdio kako u zadnje pedesetdvije godine nije bilo toliko nezaposlenih (svaki dan bez posla ostane 130 ljudi) te da prosječnog građanina ne zanimaju trice i kućine (»tko će biti fikus, a tko kopriava«) nego tko će riješiti teška socijalna te gospodarska pitanja.

Zanimalo ga je još zašto je stornirana istraga Financijske policije u Posmrtnoj pripomoći, odnosno zašto je kod toga sudjelovao UNS. Kako reče, građani pričaju da su otkrivene neke makinacije – na koji je način financirana pobjednička koalicija, odnosno neke njezine stranke.

Ivica Račan, predsjednik Vlade, rekao je da zastupnikova ocjena nije točna. Primarna je zadaća Vlade stabilizacija gospodarstva, raščišćavanje gospodarskih ruševina, rješavanje teške socijalne situacije (na to ona troši 90 posto svog vremena). Vlada je zatekla više od 320 tisuća nezaposlenih, a danas ih je 354 tisuće. Činjenica je, međutim da je 177 tisuća ljudi radilo bez plaće mjesec, dva pa i više mjeseci (zabrinjavajući je bio broj onih i sa šest mjeseci) i moralo se raščistiti stanje u takvim podu-

zećima (bez tržišta i proizvoda). Taj proces je pri kraju, a Vlada preuzima obvezu da naredne godine obrne postojeći trend i da otpočne povećanje zaposlenosti. Dr. **Anto Kovačević** uzvratilo je premijeru da je tezu o socijalnoj neosjetljivosti postavio koalicijski partner iz šesterke, a ne on osobno. Uz napomenu da ne želi komentirati nijedan citat, premijer **Račan** dodatno je naglasio kako se broj stvarno zaposlenih – uzme li se u obzir i onih 177 tisuća samo nominalno zaposlenih – u ovom trenutku povećao za 40-ak tisuća.

Ministar financija, dr. **Mato Crkvenac**, objasnio je da je rad Financijske policije na utvrđivanju brojnih nepravilnosti u poslovanju Posmrtno pripomoći zapeo na problemima dokumentacije te da se u tom trenutku uključio UNS. Rezultati do kojih se došlo upućuju da je prijeko potreban daljnji rad i taj je postupak u tijeku – rekao je ministar, dometnuvši kako ne može iznositi nikakve zaključke niti rezultate analize do okončanja postupaka. Na to je dr. **Anto Kovačević** ustvrdio da je to prvi primjer storniranja policijske istrage, uz upit – zašto je vraćena dokumentacija pa ponovo uzimana. Dr. **Mato Crkvenac** je objasnio da je dokumentacija normalno izuzimana radi analize, ali da je uočeno kako je analiza trajala duže no što je bilo potrebno pa je posao ubrzan – da bi se obavio kompletan uvid i dokumentacija vratila natrag bez ikakve štete za daljnji postupak.

Gospodarski kriminalitet;

»reket«

Ingrid Antičević-Marinović (SDP) upitala je ministra unutarnjih poslo-

va kako tumači pojavu porasta gospodarskog kriminaliteta (strukturu i apsolutno).

Drugo njezino pitanje, na istu adresu, bilo je što se kani poduzeti u svezi s »reketom«, jednim od najozbiljnijih problema s kojima se susreće policija. Vezane su joj, naime, ruke jer žrtve ne prijavljuju slučajeve, svjedoci šute, a javna je tajna – kako reče – da je »reket« najčešće vezan uz same redarske službe. Nije li, upitala je, krajnje vrijeme da se one, zakonskom regulativom, podvrgnu većoj zakonskoj kontroli.

Ministar **Šime Lučin** odgovorio je da kriminaliteta zapravo nema, da je samo riječ o statistici koja, zapravo, izražava porast prijava (nakon izbora – za 50 posto) te učinkovitost policije odnosno pojačane aktivnosti na otkrivanju i procesuiranju.

– Odgovarajući na drugo pitanje, ustvrdio je da ipak ne bi htio direktno dovesti u vezu reketarenje i redarske službe, da vjerojatno nitko nije imun na takve radnje pa da se time možda bave i neki djelatnici Ministarstva unutarnjih poslova zaduženi za nadzor. Kad je riječ o zaštitarskim službama, reda treba uvesti – izmjenom Zakona o zaštiti osoba i imovine iz 1996. pooštriti kontrolu i pravo dobivanja licenci. Odgovor je ministar dopunio napomenom kako je Hrvatska jedna od rijetkih europskih zemalja s više policajaca nego zaštitara.

Gospodarstvo Županjske posavine; sankcioniranje pljačke

Što Državna agencija za osiguranje štednih uloga i Vlada RH namjeravaju učiniti da se što prije okonča

agonija gospodarstva Županijske posavine – upitao je potpredsjednika Vlade, Slavka Linića **Želimir Janjić (HSL)**. Podsjetio je s tim u svezi na svoje ranije pitanje povodom stečaja Županijske banke, napomenuvši kako je tada dobiven odgovor (od Linića) pozitivno komentiran u županjskom kraju, ali da su otad, suprotno rečenom, otvoreni stečajevi u četiri tvrtke.

Što se poduzima protiv 42 osobe koje se terete za 104 prekršajna i kaznena djela što su ih u Županijskoj banci i za nju vezanim tvrtkama evidentirale Kriminalistička i Financijska policija – bilo je drugo zastupnikovo pitanje.

Potpredsjednik Vlade, **Slavko Linić**, izvijestio je da se ništa nije promijenilo. Na posljednjoj sjednici, Uprava Agencije za sanaciju banaka odlučila je preuzeti cijeli portfelj trgovačkih društava Županijske banke i tako osigurati nastavak gospodarske aktivnosti u tim društvima. Ni stečajni upravitelj ni sudac ne poduzimaju nikakve mjere prema trgovačkim društvima, a sve mjere stečaja koje poduzimaju ostali vjerovnici ne dovode se u vezu s predmetom Županijske banke.

Ministar pravosuđa, **Stjepan Ivanišević**, obećao je pisani odgovor.

Deklaracija o Domovinskom ratu; Nacionalna i sveučilišna biblioteka

Marija Bajt (HDZ) upitala je ministra pravosuđa što namjerava učiniti da se procesuiru kaznena prijava Udruge hrvatskih domobrana protiv nekoliko hrvatskih građana zbog osnovane sumnje da su počinili kazneno djelo ratnog zločina za vrijeme i neposredno poslije Drugoga svjetskog rata. Podsjetivši da ratni zločin ne zastarijeva rekla je da se o prijavi nije očitivalo Županijsko državno odvjetništvo, a i da državni odvjetnik nije podigao optužnicu ili proveo istragu za zločine počinjene u Maceljskoj šumi, Jazovki i na drugim dosad otkrivenim nalazištima masovnih zločina nad zarobljenim vojnicima i civilima.

Drugo pitanje (upozorenje) zastupnice bilo je upućeno na adresu ministra znanosti i tehnologije, **Kraljevića**. Proračunom za 2000. sredstva za rad Nacionalne i sveučilišne knjižnice toliko su smanjena da dovode u pitanje njezine zakonom određene temeljne zadaće (iznos za nabavu knjiga 80 posto je manji nego u 1999.).

S tim u svezi ona je još upitala – je li Ministarstvo, i u kom iznosu, osiguralo sredstva obećana prilikom odbijanja amandmana Kluba zastupnika HDZ-a.

Ministar pravosuđa, prof. dr. **Stjepan Ivanišević**, odgovorio je da su sada prioritet u radu pravosudnih tijela ratni zločini te da državna odvjetništva vrlo intenzivno rade na raznim slučajevima. O konkretnom slučaju ne zna ništa, rekao je i obećao pisani odgovor. Napomenuvši kako dijelom nije zadovoljna odgovorom te da je od ministra pravosuđa zatražila odgovor upravo zato što se u posljednje vrijeme zalaže za funkcioniranje pravne države, zastupnica **Bajt** ponovila je isto pitanje uz upozorenje da je prijava podnesena prije dvije i pol godine.

Ministar znanosti, prof. dr. **Hervoja Kraljević**, izvijestio je zastupnicu da je manjak uočen prilikom donošenja Proračuna u međuvremenu nadopunjen iz tekuće rezerve. Nije točan podatak da dosad nije bilo problema u nabavci knjiga i u pretplati na časopise. Odmah po stupanju na dužnost uočio je da nije plaćena pretplata za 1999., da je samo polovica pretplate na znanstvene časopise plaćena zadnji dan 1999. godine. Sad su svi plaćeni i, vjerojatno, stigli svim ustanovama (nije riječ samo o Nacionalnoj i sveučilišnoj biblioteci). **Marija Bajt** je ministru znanosti uzvratila da nije izjavila kako problema ranije nikad nije bilo već da nikad nije bila u pitanje dovedena pretplata na strane časopise. Na to je dr. **Hervoja Kraljević** pojasnio kako se znatno više nego za Nacionalnu i sveučilišnu biblioteku znanstveni časopisi nabavljaju za posebne strukovne biblioteke fakulteta i instituta. Zadnji dan 1999. bilo je plaćeno tek pola potrebnog iznosa kuna od 22 milijuna kuna, što znači da je bio veliki zastoj.

Pomorsko dobro; otoci

Uz upozorenje da su korisnici pomorskog dobra dvostruko opterećeni – naknadom za koncesiju i komunalnom naknadom, **Dario Vukić (HDZ)** upitao je namjerava li Vlada predložiti promjenu takvog stanja.

Zastupnik je, uz to, upozorio da se kasni u provedbi Zakona o otocima, uz ostalo zbog neprimjetne uloge Vijeća za otoke, te napomenuo kako bi hitno i prioritetno trebalo osigurati primjenu članka 10. radi ublažavanja teških materijalnih uvjeta življenja na otocima. Do srpnja 1999. Vlada je trebala, a još nije, propisati sadržaj

i metodologiju izrade programa održivog razvitka otoka.

Na prvo pitanje odgovorio je **Slavko Linić**, predsjednik Vlade, koji je odgovorio da se spomenute dvije naknade ne podudaraju ni u jednom dijelu – ni po osnovi plaćanja a ni po svrsi trošenja. **Dario Vukić** uzvratio je na to kako je Ustavni sud u slučaju jednog privrednog subjekta u Dalmaciji odlučio da se naknada ne može plaćati po dvije osnove te da bi bilo dobro, s obzirom na pomorsku orijentaciju Hrvatske, riješiti se jedne od naknada.

Na drugo pitanje zastupnik nije dobio odgovor zato što predsjednik Doma, **Zlatko Tomčić** nije dopustio ministru Čačiću da odgovori, ukorivši ga zbog korištenja mobitela u sabornici i zamolivši premijera da »disciplinira ministre«. **Dario Vukić** izrazio je žaljenje zbog nedobivena odgovora.

BIH mirovine; puštanje dilera droga

Mr. **Marijana Jurjevića (SDP)** zanimalo je što Vlada kani poduzeti da bi hrvatski državljani koji su pravo na mirovinu ostvarili u Bosni i Hercegovini dobili mirovinu (sada je znatan dio njih ne prima).

Drugo je njegovo pitanje – kakva je uloga Vrhovnog suda u puštanju iz pritvora (odluka nije bila pravomoćna) dvaju dilera osuđenih na četrnaest godina zatvora, koji su, čini se, napustili Hrvatsku.

Odgovarajući na prvo pitanje, **Davorko Vidović**, ministar rada i socijalne skrbi, rekao je da je spomenuti problem posljedica uvođenja reda u isplate mirovina hrvatskih građana koji su mirovinu ostvarili u BiH, a koji su jednostranom odlukom hrvatske Vlade dosad mirovinu primali u Hrvatskoj. Bosna i Hercegovina preuzela je 1. svibnja obvezu isplate tih mirovina. Zbog disfunkcionalnosti BiH, u kojoj postoje tri fonda s različitim isplatama i različitim visinama mirovina, u zakonsku proceduru poslan je novi zakonski prijedlog – prema kojem će razlike od tih BiH mirovina do onih isplaćivanih do 1. siječnja 1999. u Hrvatskoj, sa zaštitnim dodatkom, podmirivati Hrvatska.

Dr. **Stjepan Ivanišević**, ministar pravosuđa, odgovorio je da je za puštanje narko-dilera odgovoran prije svega Vrhovni sud, sudac toga suda koji je znao da rok ističe te, dakako, predsjednik Suda i Kaznenog odjela, koji su dužni voditi računa o tome da

se ovakvi predmeti rješavaju na vrijeme. Ministar je napomenuo kako je predmet vjerojatno dugo »stajao«, zbog opterećenosti Suda. O drugim razlozima, dometnuo je, ne želi nagađati.

Plaće srednjoškolskih profesora; veletržnice

Romano Meštrović (SDP) upitao je koji je (valjani) razlog da su plaće srednjoškolskih profesora manje od plaća profesora osnovnih škola te hoće li se nepravda ispraviti i šteta nadoknaditi.

Tko je odgovoran što se veletržnica (jedna od šest pod povoljnim uvjetima, međunarodnim kreditima) neće graditi ni u Benkovcu ni u Zadru (prvotni je izbor bio Zadar) te može li se tržnica ipak sagraditi – drugo je pitanje ovog zastupnika.

Nešto manje plaće srednjoškolskih profesora rezultat su ranijih uredbi Vlade i dogovora, prije svega sa osnovnoškolskim sindikatima, kada srednjoškolski sindikati sporazume nisu potpisali. Vlada je privremeno odgodila donošenje odluke o ujednačavanju plaća za mjesec dana. U tom će roku analizirati sve plaće u javnom sektoru, kako bi se poštovalo načelo pravednosti.

Prethodna Vlada preuzela je obvezu izgradnje sedam, a ne šest tržnica (mjesto jedne nije definirano i taj dio kredita otkazat će se Svjetskoj banci), radovi samo na četiri imaju zadovoljavajuću dinamiku (Rijeka, Osijek, Split i, vjerojatno, Zagreb), a Metković i Benkovac ne u potrebnoj mjeri – uvodno je rekao **mr. Božidar Pankretić**. Izvijestio je zatim zastupnika kako za Benkovac dokumentacija nije završena u potpunosti i da nema dovoljno zainteresiranih privatnih poduzetnika te da postoji odgovornost onih koji su preuzeli obvezu da će zatvoriti financijsku konstrukciju (ne urade li to morat će snositi sve troškove prema Svjetskoj banci). Vlada će konačne odluke donijeti već naredni tjedan. Na upozorenje **Romana Meštrovića** kako u »Narodnim novinama« stoji da je donesena odluka o gradnji veletržnice u Zadru ministar je uzvratio da točnu lokaciju definira Svjetska banka sa svojim stručnjacima, te da je određeno da to bude Benkovac.

Državna revizija u Zračnoj luci Zagreb; Hrvatske željeznice

Branislava Tušeka (SDP) zanimalo je što Vlada kani poduzeti povodom

nalaza Državne revizije i podatka kako je rukovodstvo Zračne luke u 1999. na reprezentaciju potrošilo oko 1,5 mln kuna (dnevno oko 4000 kuna). U tu je svrhu potrošeno više nego za stručno i sigurnosno osposobljavanje ljudi i aerodroma koji nema osnovnih elemenata za sigurno slijetanje aviona – naglasio je zastupnik.

Hoće li smijenjena uprava Hrvatskih željeznica odgovarati za nezakonite radnje koje je utvrdila Državna revizija, u 1999. godini – drugo je njegovo pitanje. Uz podatak kako je tim radnjama država Hrvatska oštećena, odnosno hrvatski poreznici pokradeni za oko 50 milijuna kuna.

Mr. Alojz Tušek, ministar pomorstva, prometa i veza, izvijestio je zastupnika da je Nadzorni odbor Zračne luke predložio skupštini (za naredni tjedan) koje bi mjere trebalo poduzeti.

Kad je riječ o HŽ-u, isti ministar odgovorio je da će svatko odgovarati za ono što je napravio, da će se umjesto kolektivne, kao dosad, utvrđivati pojedinačna odgovornost. Odgovor je dopunio **Slavko Linić** napomenom kako unutar HŽ-a postoji Odjel interne kontrole i revizije koji će – proširen dodatnim stručnim suradnicima – u roku dva mjeseca analizirati nalaze revizije te da će zastupnici biti izvješćeni o zaključcima Nadzornog odbora i Uprave u vezi s osobnom odgovornošću te mjerama prema pojedinoj osobi.

Konvencija o prekograničnoj televiziji; PDV na grobna mjesta

Đurđa Adlešić (HSL) upitala je hoće li Sabor Republike Hrvatske ratificirati Konvenciju o prekograničnoj televiziji, koja je okvir za ujednačavanje zakonodavstva o televizijama država članica Vijeća Europe.

Drugo je njezino pitanje bilo – zašto građani, uglavnom umirovljenici, moraju plaćati PDV i na grobna mjesta.

Premijer **Račan** obećao je pisani odgovor na prvo pitanje.

Odgovarajući na drugo pitanje, prof. dr. **Mato Crkvenac** rekao je da će to osjetljivo pitanje biti razmotreno u »narednom razdoblju«, dometnuvši kako je takvih pitanja mnogo pa će biti razmotreni u cjelini.

Područja od posebne državne skrbi; imovina oštećena terorističkim činom

Milan Đukić (SNS) upitao je kada će Vlada dostaviti Saboru RH prijedlog izmjena i dopuna Zakona o područjima od posebne državne skrbi. Obrazloženje – postojeće stambene komisije pri poglavarstvima gradova i općina nisu niti mogu biti u funkciji pravednog programa, povratka i zbrinjavanja prognanika, izbjeglica i raseljenih lica. Naime, država je preuzela privatnu imovinu s pravom privremenog raspolaganja pa ju je dužna i vratiti. Zbog toga bi, smatraju u Srpskoj narodnoj stranci, poslove komisije trebao obavljati jedan izvršni organ, možda i državno pravobranilaštvo. Zastupnik Đukić izjavio je da su sve dosadašnje upute o ulozi i radu komisije išle svjesno prema otežavanju njezina rada, s vrlo poznatim ciljem – dometnuo je. Ustvrdio je zatim kako je poseban problem s privremenim posjednicima u statusu naseljenika te da on upućuje na politiku svjesnog etničkog naseljavanja koje je za posljedicu imalo – oblik konfiskacije imovine građana srpske nacionalnosti.

Isti zastupnik još je upitao kada će na zastupničke klupe propis o odšteti za imovinu stradalu terorističkim činom. S tim u svezi podsjetio je na svoj upit prije pet mjeseci te na zaključak, prilikom izmjena Zakona o obveznim odnosima, kako će se u roku šest mjeseci donijeti propis koji će to regulirati.

Na prvo pitanje zastupnika Đukića odgovorila je potpredsjednica Vlade, **Željka Antunović**, koja je rekla da je doista potrebno mijenjati neke zakone, da je to u pripremi te da će se vjerojatno, radi povećanja efikasnosti redefinirati uloga stambenih komisija te predložiti državno tijelo koje će efikasnije i kvalitetnije nadgledati procese, organizirati ih i omogućiti svima osiguranje krova nad glavom.

Odgovor na drugo pitanje prof. dr. **Stjepan Ivanišević**, ministar pravosuđa započeo je napomenom kako radije ne bi odgovorio ali hoće s obzirom da mu je pitanje upravljeno. Zastoj u pripremi zakonskog teksta nastao je zbog odlaska pomoćnika na čelu uprave za građansko pravo (smjena), ali je glavni problem taj što imovinsko-pravne i financijske implikacije kratke zakonske odredbe sežu veoma daleko. Posebne teškoće u formuliranju zakonskog prijedloga predstavlja i ranije korištena termi-

nologija – rekao je ministar, napomenuvši kako je neka imovina oštećena terorističkim djelovanjem ali da se nekad vjerojatno radi i o stvarima koje su povezane, sasvim normalno, s vojnim operacijama u obrambenom ratu. Od parlamenta (i Ustavnog suda) zatražit će se produljenje roka za podnošenje Prijedloga.

Isplate naknada; komunalna poduzeća

U ime 200 djelatnika zdravstvene struke domova zdravlja Knin, Drniš i Benkovac i Opće bolnice Knin, **Mate Jukić (HDZ)** upitao je hoće li i kada biti isplaćeni zaostaci naknada (25 posto dodatka na plaću) djelatnicima u javnim službama na područjima posebne državne skrbi, koje nisu bile isplaćivane u prethodne dvije i pol godine.

Upozorivši kako jedan broj komunalnih poduzeća u vlasništvu jedinica lokalne samouprave ima obveze prema Hrvatskoj elektroprivredi i Hrvatskim vodama a i određeni broj dionica u poduzećima koja su u većinskom državnom vlasništvu, isti zastupnik upitao je namjerava li Vlada poduzeti određene mjere za prebijanje tih odnosa. Ne poduzmu li se hitne mjere prijeti stečaj komunalnim poduzećima koja zapošljavaju više od stotinu ljudi (npr. Vodovod i Čistoća iz Sinja imaju desetak milijuna potraživanja u odnosu na Dalmatinku i Cetinku kad je u pitanju voda te isto toliko obveza prema HEP-u i Hrvatskim vodama).

Prof. dr. **Ana Stavljenić-Rukavina**, ministrica zdravstva podsjetila je da je dodatak na plaću ukinuo sredinom 1998. tadašnji ministar zdravstva, odnosno nije provodio direktor Zavoda za zdravstveno osiguranje. U Proračunu za 2000. ta su sredstva osigurana – za ovu godinu, rekla je ministrica, dometnuvši kako ne zna »iz čega bi u sadašnjem trenutku Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje mogao isplatiti tu razliku.« Uslijedilo je dopunsko pitanje **Mate Jukića**, točnije prijedlog – da se dodatak na plaću zdravstvenim djelatnicima naknadi iz tekuće rezerve.

Savjet Vlade je, rekao je **Slavko Linić**, potpredsjednik Vlade, da se dionice probaju usmjeriti na potencijalne vlasnike, i to po realnoj vrijednosti (daleko manjoj od nominalne). Komunalnim društvima uopće ne prijeti stečaj, njihove će dubioze morati pokrivati jedinice lokalne samouprave. Njihovi će, pak, proračuni evidentno biti određeni problem i to će

rješavati Vlada, pokušavajući »naći odnose u poreznoj raspodjeli zajedničkih poreza te, vjerojatno, osiguravajući sredstva za određeni razvoj na jedinicama lokalne samouprave u infrastrukturi. **Mate Jukić** na to je uzvratio da će jedinice lokalne samouprave doći u vrlo tešku poziciju jer su obveze javnokomunalnih poduzeća Vodovoda i Čistoće prema Hrvatskoj elektroprivredi i Hrvatskim vodama oko 11 milijuna kuna, a od Dalmatinke d.d. 13 milijuna kuna. **Slavko Linić** se s tom napomenom složio, ustvrdivši kako je uvijek upitno tko je u lokalnoj samoupravi umjesto plaćanja računa prema Hrvatskoj elektroprivredi razmišljao o pretvaranju potraživanja u dionice te da su to transakcije za koje netko mora odgovarati i da bi jedinice lokalne samouprave trebale raspraviti o tome.

Tvornica »Dalmacija«, Dugi rat; nečisto gorivo

Ivica Tafra (HDZ) upitao je kakve su namjere Vlade u odnosu na Tvornicu »Dalmacija Dugi rat«, gdje je proizvodnja prekinuta, radnici za početak upućeni na godišnji odmor, a dugovi za električnu energiju ponovo narasli.«

Drugo je njegovo pitanje bilo – namjerava li Vlada nešto poduzeti kad je riječ o tzv nečistom gorivu koje se, prema učestalom napisima u novinama, prodaje na benzinskim pumpama.

Potpredsjednik Vlade, **Slavko Linić**, izjavio je da je poslovanje »Dalmacije« neodrživo jer se temelji na neplaćanju struje i plaćama koje bi trebao osigurati Fond za privatizaciju. Da bi se moglo razmišljati o nastavku proizvodnje osnovno je – utvrditi postoji li mogućnost brze privatizacije (strateški partner) i ulaganja u dodatna tehnološka poboljšanja.

Odgovarajući na drugo pitanje, potpredsjednik Vlade izvijestio je zastupnika da su sva goriva u Hrvatskoj u okviru hrvatskih standarda, da ih nadležne inspekcije kontroliraju te da nemaju primjedbi ni na gorivo na pumpama. Postoje, međutim i izvanredni ili visoki standardi odnosno goriva s veoma niskim količinama sumpora. INA ih može isporučiti i ako ih netko u svijetu naruči može ih isporučiti te zarađuje na njima po cijenama na svjetskom tržištu. Moguća je i promjena standarda u Hrvatskoj, ali to podrazumijeva veće cijene. Dopunsko pitanje zastupnika

Tafre bilo je – kakvi su hrvatski standardi u odnosu na slovenske, na što je potpredsjednik **Linić** obećao pisani odgovor.

Riječka luka; štetište propalih banaka

Mr. Željko Glavan (HSL) najprije je napomenuo da nije dobio obećani pisani odgovor od ministra pravosuđa s prethodne sjednice i upozorio kako ima informacija da će promet u riječkoj Luci biti manji nego lani pa zatim upitao – ima li izgleda da se do kraja godine ili u narednoj godini situacija »preokrene«.

Sljedeće njegovo pitanje bilo je – može li Ministarstvo financija podnijeti Domu izvješće o tome kako teku stečajni postupci u propalim bankama te kada će biti isplaćena osigurana štednja do 100 tisuća kuna. S tim u svezi je i njegovo upozorenje kako štetište propalih banaka ukazuju na kršenje raznih pravila u stečajnom postupku – ne pozivaju ih na stečajne rasprave, ima indicija da se nekretnine i ostala imovina otuđuju na razne načine kako bi se smanjila stečajna masa te da se rasprave održavaju u dvoranama u koje može stati 5–6 ljudi.

Slavko Linić je rekao da su nakon potpisa koncesijskog ugovora između uprave Luke i Trgovačkog društva Luka jasne mogućnosti toga društva i njegove obveze u povećanju tereta za promete za koje je potpisan ugovor. Moguće je ostvariti daljnju suradnju s mađarskim poslovnim partnerima te povećanjem tereta i ulaganjem u Luku. Raspisani su natječaji, postoji određeni interes, u pripremi i uskoro će se moći ocijeniti promet u naredne dvije-tri godine.

Napomenuvši kako Ministarstvo financija ne vodi stečajeve pa nema ni utjecaj na njih, prof. dr. **Mato Crkvenac** obećao je zastupniku **Glavanu** ocjenu (mišljenja, izvješća) o tome kako teku stečajevi nad propalim bankama. Izvijestio ga je zatim da je nova Vlada naslijedila 9,5 milijardi dugova iz prethodnog razdoblja te da će do kraja godine biti podmireno 8,7 milijardi te u okviru toga biti riješeni i dugovi prema štetišama propalih banaka. **Željko Glavan** na to je uzvratio da mu je poznato kako Ministarstvo ne vodi stečajne postupke, ali da je parlament mjesto gdje bi o tome nešto trebalo reći, s obzirom na to da građani nemaju nikakvih informacija.

Obnova; poticaji u poljoprivredi

Može li ministar obnove intervenirati i onemogućiti zastoj u obnovi koje na terenu izazivaju birokratizirane strukture lokalne vlasti – zanimalo je **Željka Malevića (SDP)**. Pitanje je potkrijepio primjerom – u općini Antunovac, po njegovim riječima, općinski načelnik troši novac od komunalne naknade na nogometni klub, a stanovništvu koje odbija plaćati komunalnu naknadu odbija izdavati uvjerenja o prebivalištu, zbog čega oni ne mogu podnijeti zahtjev za obnovu. Zastupnik je, također, upozorio kako mjesto Ivanovac, u istoj općini, samo zato što se nije nalazio na okupiranom području nema u obnovi isti tretman kao Antunovac.

Drugo pitanje zastupnika bilo je – hoće li se, predstojećim zakonskim izmjenama, ispraviti nepravilnosti u sustavu poticaja u poljoprivredi te zakupu poljoprivrednog zemljišta. Nisu utvrđeni kriteriji pa u zakupu uspijevaju ljudi kojima poljoprivreda nije osnovna djelatnost.

Na prvo pitanje odgovorio je **Radimir Čačić**, ministar javnih radova, obnove i graditeljstva. Složio se da postoji niz poteškoća u radu lokalnih organa, ustvrdivši da, međutim, dosad nije primijenjen krajnji mogući instrument – smjena načelnika ili gradonačelnika. Nije vjerojatno, dometnuo je, da će se to i ubuduće desiti, a ne postoji nikakva direktna mogućnost utjecaja Ministarstva obnove, osim preporukama i razgovorima. Ima nekoliko katastrofalnih situacija, jedna od njih je Zadarska županija (s tragičnim činjenicama, potpunim neradom čak i opstrukcijom Županije pa i odgovarajućih službi), a i nekoliko je pojedinačnih općinskih slučajeva. Spomenutu razliku u tretmanu uočio je i Sabor te otud izmjene i dopune Zakona o područjima od posebne državne skrbi (područje obuhvata neće biti samo okupirano područje već i pogranična područja te ona koja u tretman ulaze po kriterijima (ne)razvijenosti.

Na drugo pitanje odgovorio je mr. **Božidar Pankretić**. Rekao je da sustav poticaja u poljoprivredi nije primjeren te da je nužna reforma (poticaju direktno proizvođaču, s tim da se mora osigurati praćenje putem, financijskih institucija) u sklopu ukupne reforme u agraru. Izvijestio je za tim zastupnika da je Ministarstvo po-

ljoprivrede i šumarstva, radi sprječavanja zlorabiranja, poslalo svim županijskim uredima napatuk s kriterijima dodjele: korisnik mora biti tradicionalni poljoprivredni proizvođač koji je i ranije koristio poticaje u ratarskoj proizvodnji, ne smije dugovati Ministarstvu temeljem ranije dobivenih sredstava za poticaje, u proizvodnji mora koristiti propisanu tehnologiju. Uz to, svaki je uređ morao provesti natječaj za organizatore, ali se mnogi nisu držali kriterija i uputa.

Sporovi između državnih firmi

Dinu Debeljuha (IDS) zanimali su razlozi spornog rješavanja sporova između državnih firmi. Naveo je i dva primjera. Hrvatske željeznice ostale su bez nafte (zato su ukinute dvije pruge) jer im je INA ne želi isporučiti zbog HŽ-ovih dugovanja, a Pazinki HEP već 28 dana ne isporučuje struju jer mu ona duguje 5 milijuna kuna (HEP je čak suvlasnik, posjeduje 4,5 posto Pazinke u dionicama). Pazinka, napomenuo je zastupnik, ima mogućnost brze i kvalitetne privatizacije i nije u interesu ni njoj ni državi da 680 radnika ne radi.

Slavko Linić, potpredsjednik Vlade, rekao je da je u slučaju HŽ-a evidentno saznanje o smjeni uprave rezultiralo neodgovornom odlukom o obustavi plaćanja INA-i te otkazivanju ugovorenih vlakova. Odluke Vlade RH su veoma jasne – to je rečeno svim nadzornim odborima i upravama – da je potrebno sjesti i dogovoriti način rješavanja starih dugova (mogu se dogovoriti reprogrami i otpisi). Nema, međutim, odgode daljnje plaćanja. Isto rješenje je kod Pazinke. Ugovor između Pazinke i HEP-a je ono što oni moraju riješiti sami i nitko iz Vlade neće zlorabljivati svoje ovlasti, nagovarati nekoga na stvaranje negativnih dubioza. Kod Pazinke je prisutan još jedan problem – HEP svoje odluke provodi od 1. travnja i očito da je najveći problem razdoblje od tada do danas. Potpredsjednik Vlade Linić još je dometnuo kako je proces privatizacije zasad neuspješan, ali da se uz posebne uvjete Vlade može naći partner za privatizaciju.

Gospodarstvo; Sveučilište u Osijeku

Kada će Vlada izaći sa cjelovitim programom razvitka gospodarstva, s posebnim naglaskom na poljoprivredu, turizam, industriju i obrt –

pitanje je **Berislava Šmita**. Koji je s tim u svezi još upozorio kako se kratkoročnim potezima Vlade (mjera, napucima, pravilnicima, uredbama i odlukama) neprekidno izazivaju turbulencije koje onemogućavaju sustavni, planski i dugoročni aspektirani razvitak gospodarskih subjekata i gospodarstva u cjelini.

Ovaj zastupnik još je upitao kada će i na koji način Ministarstvo znanosti i tehnologije riješiti problem smještajnih kapaciteta namijenjenih studentima u Osijeku.

I ovaj put je odgovarao **Slavko Linić**. Vlada je, podsjetio je zastupnika, izradila program aktivnosti i program rada u izbornom mandatu i predočila ga parlamentu. To joj je okvir i ona smatra da posebnu strategiju ne treba donositi. Izrada strategije nije stvar koju treba raditi samo Vlada nego sve moguće institucije države – od Sveučilišta, znanstvenika do socijalnih grupacija, rekao je potpredsjednik Vlade, dometnuvši da Vlada radi na mjerama, na ubrzanju privatizacije. Pritom pokušava reći kako više nema državnog upravljanja u gospodarstvu. U operacionalizaciji svog programa, Vlada je donijela posebne mjere za održavanje postojećeg portfelja u poljoprivredi, a posebno će se pratiti i način privatizacije ugostiteljskih i trgovačkih društava. Posebni zaključci doneseni su i za brodogradnju, željezaru i, eventualno, tvornicu aluminija. Na taj način Vlada operacionalizira svoj program i to je način našega daljnjeg rada, a utvrđivanju republičke strategije Vlada će dati svoj puni doprinos – rekao je Slavko Linić. Njegov odgovor zastupniku dopunio je premijer **Ivica Račan**. Podsjetio je da Vlada radi na izradi Strategije razvoja Republike Hrvatske u 21. stoljeću i rekao da je na tom poslu okupljeno izuzetno mnogo istaknutih ljudi, znanstvenika. Stratešku orijentaciju Vlada ima i ona će u Strategiji biti još jednom eksplicirana. **Berislav Šmit** bio je samo djelomično zadovoljan odgovorom jer, kako reče, ne može vjerovati da s pozicija razvoja i strategije gospodarstva, naprimjer, Sjedinjene Američke Države ne vode brigu o Enronu, Njemačka o Telekomu ili Koreja o razvoju autoindustrije. Upitao je zatim premijera zna li kakva se strategija odnosno razvojni programi pripremaju kod predsjednika Mesića. **Ivica Račan** odgovorio je da zna što se radi kod Predsjednika Republike kad od njega dobije neki materijal ili kad ga pročita u novinama. Vlada,

naglasio je, nema ništa protiv toga ako još netko želi pomoći u razrješavanju nagomilanih problema i ne vidi problem u tome što neke grupe ljudi koje okuplja Predsjednik Republike imaju želju uhvatiti se ukoštac s nekim problemima i ponuditi konkretna rješenja.

Na drugo pitanje zastupnika Šmita odgovorio je prof. dr. **Hrvoje Kra-ljević**. Priznao je da je daleko najteži problem u sveučilišnom središtu Osijek i rekao kako zbog toga znatno veći broj studenata dobiva subvencije za privatni smještaj. Prvi korak bit će gradnja paviljona na dijelu područja Bijeke vojarne, s tim da postoji jasan plan gradnje studentskih smještaja na području dviju vojarni.

Primjena Zakona o područjima od posebne državne skrbi

Sanju Kapetanović (SDP) zanimalo je kako potpredsjednica Vlade Antunović vidi rješenje problema odnosno »zbrke« u primjeni izmijenjenog Zakona o područjima od posebne državne skrbi. U dobroj namjeri da se spriječe zloupotrebe oko uvećanja plaća državnih dužnosnika na ovim područjima uveden je stavak prema kojem prava prema tom zakonu ostvaruju fizičke osobe koje imaju prebivalište i borave na područjima od posebne državne skrbi, ali se to različito tumači – negdje je lokalna samouprava zaposlenicima isplatila dodatak i od 50 posto (u školama to nije slučaj). Zastupnica je navela i jedan konkretan primjer različitog tumačenja Zakona. Ravnateljica škole u Tenju, prognanica koja živi u Osijeku i svakodnevno putuje 10 km u Tenju ima 50 posto manju plaću od domara koji živi u Tenji (gdje ona ne može živjeti jer joj kuća još nije obnovljena).

Željka Antunović, potpredsjednica Vlade, uvodno je napomenula da je dosljedna primjena zakona osnova svake pravne države, a zatim izvijestila zastupnika da će nadležno ministarstvo dati precizno tumačenje odredbe. Uz to će se obaviti analiza kvalitete sporne odredbe, jer je očito da su problemi koji nastaju privremene naravi te da takvih problema kad obnova završi neće biti. Riječ je o pojedinačnim slučajevima koji zaslužuju dodatne analize, ali i preciznije tumačenje zakona.

Tehnološka modernizacija, restrukturiranje i prodor na nova tržišta; mirovinska reforma

Ljerka Mintas-Hodak (HDZ) upitala je kako Vlada u okviru svoje strateške orijentacije vidi da bi posrnulo gospodarstvo moglo i trebalo naći te osigurati sredstva za tehnološku modernizaciju, restrukturiranje i prodor na nova tržišta. Obrazlažući pitanje, rekla je kako bankarski krugovi nerado kreditiraju domaće gospodarske subjekte, ne samo zbog opće nesigurnosti nego i bojazni da će teško ili uz parničenje naplatiti svoja potraživanja.

Kada će moći započeti daljnje provođenje mirovinske reforme – drugo je pitanje zastupnice.

Premijer **Račan** rekao je kako Vlada, iako je pokušala pridonijeti stabilizaciji bankarskog sustava, nije posao obavila do kraja te da nije zadovoljna odnosom unutar bankarskog sustava prema potencijalnim mogućnostima razvoja Hrvatske. Sredstva se isključivo odobravaju prema tome koliko tko ima imovine, a ne prema programu – napomenuo je, ustvrdivši zatim da će Vlada posao oko stabilizacije bankarskog sustava nastaviti, inzistirajući da razvoju Hrvatske pridonese više nego dosad. O njihovu »doprinosu«, uz umiješanost političkih faktora na loš način, moglo bi se jako mnogo govoriti – naglasio je premijer. Odgovarajući na isti upit, **Slavko Linić**, potpredsjednik Vlade među ostalim je kako Vlada vjeruje da će u trenutku kada Svjetska banka osigura, ne baš male, plasmane za srednje i malo poduzetništvo (do lipnja 2001. očekuje se oko 200 milijuna dolara), i domaći bankari koji se sada toga boje, ući u financiranje gospodarskih aktivnosti u srednjem i malom poduzetništvu. Uslijedila je još jedna dopuna odgovora. Ministar financija, prof. dr. **Mato Crkvenac** rekao je kako je Proračun iako restriktivan omogućio da se uz multiplikatore u sprezi s bankama i drugima osigura ove godine više od milijardu kuna za male projekte. Kamatne stope koje su, kada je riječ o bankama, izuzetan indikator, stalno padaju. Vrijednosni papiri države prodaju se uz kamatne stope od 6,7 do 7,5 posto, dok su kamatne stope za dobre klijente oko 8,5 do 9 posto. Devizna obvezna rezerva smanjena je za 23,5 posto. Banke su u sasvim drugoj poziciji nego lani,

omogućeno im je da reprogramiraju kredite, da ulaze u nove projekte i poslove, što sve upućuje na to da će uz monetarne agregate koji su ove godine znatno širi zbog restriktivne fiskalne politike naredno razdoblje akcelerirati jače investicije – zaključio je ministar financija. Dr. **Ljerka Mintas-Hodak** pojasnila je da je bit njezinog pitanja – zašto banke, uza sve što se dešava (i smanjenje kamata i smanjenje devizne rezerve) ne žele investirati odnosno ne investiraju u domaće gospodarstvo već radije u državne obveznice ili na strano tržište. Ministar **Crkvenac** objasnio je da je problem s jedne strane u projektima koje tek treba oblikovati da bi bili dovoljno atraktivni, a s druge u nedovoljnoj pravnoj sigurnosti – zbog svega onog naslijeđenog, što ne daje dovoljno sigurnosti ni gospodarskim subjektima ni bankama. Inozemni ulagači kažu da većih stranih izravnih investicija nema upravo zbog nedovoljne sigurnosti ulagača, a ne zbog poreza – dometno je ministar. Uslijedio je zatim dopunski odgovor premijera **Ivice Račana** koji je dopunio ministra financija napomenom kako će zajam Svjetske banke – pod izuzetno povoljnim uvjetima – ići isključivo u razvoj maloga i srednjeg poduzetništva.

Ministar rada i socijalne skrbi, **Davorko Vidović**, izjavio je da se mirovinska reforma ne treba nastavljati jer nije ni prekinuta te da se veoma intenzivno radi na ustroju dviju temeljnih institucija. Zastupnica Mintas-Hodak nije bila zadovoljna ni ovim odgovorom, ustvrdivši da se teško može reći kako se mirovinska reforma provodi ako ove godine za nju nisu osigurana sredstva. Premijer **Račan** izvijestio je zastupnicu da je Vlada izuzetno zadovoljna završnim razgovorima s predstavnicima Svjetske banke, da je njihova ocjena izuzetno pozitivna tako da je učešće te banke u mirovinskoj reformi gotovo sigurno.

Dionice; visoke kamatne stope na minuse na tekućim računima

Damira Kajina (IDS) interesiralo je je li istina da se zajmovi stranih banaka u brodogradnji, koje valja vratiti, žele isplatiti dionicama pojedinih hrvatskih poduzeća među kojima je i turistička kuća »Anita« iz

Vrsara, i sve to mimo pružanja mogućnosti sadašnjim i bivšim zaposlenicima da istu kupe pod posebnim uvjetima po tzv. esup modelu iza kojega je svojedobno stajala i Vlada RH. Po tom modelu, pojašnjava zastupnik, formirao bi se poseban fond u koji bi ušli svi zainteresirani, a fond bi preko svojih organa pokušao osigurati sredstva za kupnju. Da je riječ o ozbiljnoj namjeri svjedoči spremnost lokalne samouprave da stavi hipoteku na svoje nekretnine, a važna je i činjenica da će »Anita« ovu godinu završiti s tri do četiri milijuna maraka neto dobiti što garantira otplatu zajma, pa se za to drži da bi zaposlenicima u takvom i sličnim poduzećima (novigradskoj »Laguni« npr.) trebalo pružiti priliku koju nisu imali do 2000. godine.

Odgovarajući na pitanje potpredsjednik Vlade **Slavko Linić** najavio je skoro drugo čitanje dopunjenog zakona o privatizaciji. Zakonom bi se, kaže, utvrdili modeli koji bi u daljnjoj privatizaciji zaposlenima eventualno omogućili daljnje prisustvo u trgovačkim društvima koji će se privatizirati. Fond za privatizaciju je manjeviše preuzeo upravljanje portfeljom za sva trgovačka društva osim spornog ugovora bivše Vlade i Fonda kojim je ovlaštena Privredna banka Zagreb za vođenje procesa privatizacije u portfelju koji je prenesen kod privatizacije Privredne banke Zagreb. S obzirom na sve to i brojne podatke o mogućoj privatizaciji glede turističke kuće »Anita«, može se provjeriti o čemu se radi, zaključio je potpredsjednik Linić.

U uvodnom obrazloženju drugog pitanja zastupnik **Kajin** konstatirao je da komercijalne banke omogućavaju vlasnicima tekućih računa određene mjesečne minuse. Otići u minus danas je zasigurno način preživljavanja svakog drugog građanina RH, primijetio je zastupnik Kajin, te ustvrdio kako je krajnje poražavajuće što su čak 97 posto novoodobrenih kredita banaka tzv. dozvoljeni minusi građana, a to dosta govori o gospodarstvu zemlje. Tragično je, međutim, što se visina kamata na te zajmove, odnosno minuse kreće između 15 i 22 posto, a kod prekoračenja dozvoljenog minusa čak 28 posto kao u slučaju Zagrebačke banke, i sve to u trenutku kada se komercijalni zajmovi otplaćuju po kamatnoj stopi od 8, 9 ili najviše 10 posto, a vrijednosni papiri po stopi od 6,7 posto. Zastupnik stoga pita ministra financija je li moguće, bez ob-

zira što su banke privatizirane, na neki način ipak intervenirati da se ta praksa izmijeni.

Odgovarajući mu na pitanje ministar financija **dr. Mato Crkvenac** rekao je kako je loše što su kamatne stope na dozvoljena prekoračenja minusa vrlo visoke i tu je zastupnik doista u pravu kada na to upozorava. Vladi, međutim, ostaje samo da uputi apel bankama da na drugačiji način urede ugovorne odnose sa svojim štedišama i korisnicima njihovih računa u kojima su predviđene takve kamatne stope. I ministar smatra kako bi spomenute kamatne stope trebalo smanjiti, ali ništa drugo osim upućivanja apela nije moguće učiniti.

Lautenbergov amandman; Tekstilna industrija Zadar d.d.

Što je hrvatska diplomacija poduzela kako bi se spriječilo ukidanje Lautenbergova amandmana u američkom Senatu u odnosu na financijsku podršku SR Jugoslaviji, upitao je **Božidar Kalmeta (HDZ)** ministra vanjskih poslova. Lautenbergov amandman vrlo je snažan mehanizam pritiska na Hrvatsku kojim se naša zemlja ucjenjivala u slučaju suradnje s Haagom, primijetio je zastupnik. U situaciji kada Koštunica govori da je suradnja SR Jugoslavije s Haagom »deveta rupa na svirali«, Senat ide na ukidanje tog amandmana kako bi se omogućila financijska podrška Srbiji, odnosno Jugoslaviji. Hrvatska je Vlada, međutim, prihvatila bezuvjetnu suradnju s Haaškim tribunalom, i bezuvjetni povratak Srba u Hrvatsku, te promijenila odnos prema Hrvatima u BiH, a da zauzvrat nije dobila ništa osim verbalne podrške, pojasnio je zastupnik razloge postavljanja ovog pitanja.

Lautenbergov amandman je akt unutarnjeg zakonodavstva Sjedinjenih Američkih Država, i na neki je način pandan Ustavnom zakonu o suradnji s Haaškim tribunalom kojeg je donio raniji saziv Sabora, a smjera na – reguliranje odnosa prema Haagu, odnosno prema državama koje ne ispunjavaju odredbe o suradnji s tim međunarodnim tijelom kojeg je osnovalo Vijeće sigurnosti UN, odgovorio je ministar vanjskih poslova, **Tonino Picula**. Prema saznanjima koja ima, kaže kako SAD i dalje inzistiraju na ispunjavanju odredbi koje obvezuju svaku od zemalja na suradnju s Haagom, i naš ministar vanjskih poslova vjeruje da će to biti jedan od teme-

ljinah gabarita u odnosu između Washingtona i Beograda.

U ponovnom istupu **Božidar Kalmeta** dodatno je upitao ministra što je Vlada poduzela glede isključivanja primjene dvostrukih kriterija kada su u pitanju Hrvatska, odnosno SR Jugoslavija.

Vlada RH je, među ostalim donijela zaključke koji su praćeni i ocjenom situacije nastale poslije izbora u SR Jugoslaviji gdje upozorava međunarodnu zajednicu da se treba držati jedinstvenih kriterija kod ocjenjivanja političkih procesa u ovom dijelu Europe, uzvratilo je ministar **Picula**. Na to se nadovezao premijer **Ivica Račan** dodajući kako na tu činjenicu upozorava na svim državnim susretima. Drži da je preveliki strah o upotrebi dvostrukih standarda izlišan. Uostalom, SRJ je danas malo manje na liniji odbacivanja zaključaka Haaškog tribunala nego prije desetak dana, zaključio je premijer Račan.

Svoje drugo pitanje zastupnik **Kalmeta** uputio je potpredsjedniku Vlade Slavku Liniću glede Tekstilne industrije Zadar d.d. S tim u vezi zastupnik podsjeća da je na prijedlog Porezne uprave rješenjem Trgovačkog suda u Splitu od 1. rujna 2000. pokrenut stečajni postupak nad tim dioničkim društvom. Temeljni kapital tog društva je 94 milijuna i 500 tisuća kuna, a ukupne obveze 40 milijuna kuna. Najveći su vjerovnici državni fondovi i Državna uprava za robne zalihe, a gotovo da i nema potraživanja dobavljača. Što se tiče vlasničke strukture Tvornice 51,02 posto pripada HEP-u, 25,61 posto bankama, a ostalo malim dioničarima. Po mišljenju stečajnog upravitelja moguće je provesti stečaj s preustrojem uz uvjet da HEP kao većinski vlasnik osigura pozajmicu za plaće radnika, a država kao najviši vjerovnik reprogramira, moguće i otpiše potraživanja. Kako je »Diokomu« d.d. iz Splita odobrena pozajmica za iste namjene, zastupnika Kalmetu je zanimalo je li to moguće napraviti i u slučaju Tekstilne industrije Zadar čime bi se, kaže, osiguralo 200-tinjak radnih mjesta u tom zadržanom poduzeću.

Uz pretpostavku da postoji mogućnost daljnjeg gospodarskog djelovanja u toj tvornici prvo i osnovno je pokušati utvrditi tko su njezini vlasnici. Vladin je prijedlog da to budu radnici temeljem svojih potraživanja, i lokalna samouprava zainteresirana za njihovu sudbinu. Tada će većinski

vjerovnici prihvatiti poništenje svojih vlasničkih prava i potraživanja. Osnovno je, dakle, utvrditi tko je odgovoran za sudbinu i upravljanje te tvornice. Potpredsjednik Linić vjeruje da će radnici i lokalna samouprava znati nositi teret ovog dioničkog društva. Stečajni upravitelji moraju, međutim, imati kvalitetnija rješenja od opterećenja poreznih obveznika. Neće se dozvoliti da porezni obveznici plaćaju nesposobnost bivših uprava poduzeća, a napose loša rješenja stečajnih upravitelja, zaključio je gos. Linić.

Zastupnik **Kalmeta** podržao je stav potpredsjednika Vlade o utvrđivanju odgovornosti glede te tvornice.

Standardi u pružanju telefonskih usluga; projekt obnove kulturnih dobara Splita

Svakodnevno nas telekomunikacije bombardiraju širokim spektrom novih usluga, i po tome Hrvatska ne zaostaje za ostalim zemljama ali istodobno sve više građana sve češće upućuje primjedbe na previsoke račune, koji su po njima neopravdani, spomenula je **Vesna Podlipec (SDP)**. Kaže kako je uobičajeno u svijetu da korisnik telefona uz zbirni račun za uslugu dobije i izlist svih telefonskih razgovora i vrijeme njihova trajanja, pa je s tim u svezi pitala resornog ministra kada će se ta općeprihvaćena praksa u svijetu primijeniti i u Hrvatskoj?

Mr. Alojz Tušek, ministar pomorstva, prometa i veza rekao je kako ne može ulaziti u to jesu li ti računi visoki ili niski, ali je dodao kako su greške moguće, no u pravilu se ne griješi jer se računi kompjuterski vode. Napomenuo je kako je to više problem korisnika nego HT-a.

Ustvrdivši kako je ministar nije razumio, zastupnica **Podlipec** ponovila je da se radi o opće prihvaćenom standardu u pružanju telefonskih usluga u svijetu, pa je samo zanimalo kada će to biti prihvaćeno u Hrvatskoj.

Drugo je pitanje zastupnica uputila ministru kulture, a odnosilo se na realizaciju projekta obnove kulturnih dobara povijesne jezgre grada Splita i Dioklecijanove palače. Ministarstvo kulture RH u suradnji s gradom Splitom i stručnjacima Svjetske banke sačinilo je taj projekt vrijedan oko 15 milijuna dolara, podsjeća zastupnica. Grad Split se uključio u projekt sa šest milijuna dolara, dok bi se preostalih devet milijuna dolara

osiguralo iz kredita Svjetske banke uz vrlo povoljne uvjete (deset godina otplate i pet godina grace perioda te dva posto kamate). Tim će projektom doći do revitalizacije cijele Dioklecijanove palače, a riješit će se i prostorni problemi nekih kulturnih institucija. Zastupnicu je zanimalo kada se planira realizacija spomenutog kredita?

Dr. Antun Vujić, ministar kulture, potvrdio je da se radi o jednom vrlo važnom projektu koji nema samo kulturni značaj za taj grad nego bi u toku izrade donio i određene gospodarske rezultate. Kaže kako je projekt već razmatran na Vladi te stavljen na određeni početak, a s obzirom na to da se radi o vrlo povoljnom kreditu sigurno će ponovno biti najozbiljnije razmatran u Vladi u, kako je rekao, »smjeru eventualnog usvajanja«. Anomalija je, kaže, u tome što je grad Split u takvoj situaciji da ne može dati garanciju za projekt, pa se ona traži od države. Na kraju ministar je izrazio nadu da će povoljan odgovor zastupnica dobiti prigodom rasprave o slijedećem proračunu.

Prijevoz do posla i natrag kući

Ivan Jarnjak (HDZ) ustvrdio je da dnevno u i iz Zagreba tisuće ljudi putuje na posao, koristeći javni prijevoz. Oni drugi, pak, koriste osobna vozila i dolazeći autocestama gdje se troškovi mjesečne naknade kreću između 400 i 500 kuna po osobi. Tako visoki troškovi naglani su neke da ne koriste autocestu nego pomoćne ceste, koje su sada stavljene u drugu kategoriju održavanja i po svom profilu ne odgovaraju gustoći prometa koji se na njima odvija. U takvoj situaciji potrebno je, kaže, ozbiljno razmotriti mogućnost da se ljudi koji koriste osobne automobile stimuliraju da koriste autoceste tj. oslobode plaćanja cestarine.

Iako je ovo pitanje shvatio više kao inicijativu, a ne kao pitanje, **mr. Alojz Tušek**, odgovorio je kako se upravo sada kreće s jednim opsežnijim programom obnove zamjenskih cesta, odnosno cesta niže kategorije. Strategija prošle Vlade bila je graditi autoceste, a nisu se u značajnijoj mjeri održavale pomoćne ceste pa tako sada nemamo autoputove niti uređene ceste. Sadašnja Vlada mijenja stil i već su ove godine planirana puno veća i značajnija sredstva (blizu milijardu kuna) za popravak zamjenskih cesta koje su doista u

lošem stanju. Uz zastupničko pitanje može se, kaže ministar Tušek, vezati rad na projektu gradske željeznice (radi u suradnji sa HŽ-om), a kojim bi se stimuliralo građane da dolaze iz okolice Zagreba vlakom u centar grada i tako od dodatnog prometa raste- rete ceste u ranim jutarnjim i popodnevnim satima.

Po riječima potpredsjednika Vlade, **Slavka Linića** inicijativa zastupnika teško da može rezultirati nekim aktivnostima Vlade RH. Razlog – vrlo loši koncesijski ugovori gdje je riječ pretežito o privatnom vlasništvu partnera u koncesijskom ugovoru i obvezi države da sve deficite i neostvarene prihode po koncesijskim ugovorima plati iz državnog proračuna. Sve u svemu nema stimulativnih mjera kojim bi novi nosioci takvih ugovora nešto bitnije promijenili u svojoj politici. U ovom trenutku Vlada pokušava s koncesionarima ozbiljno razgovarati o daljnjem razvoju njihovih gospodarskih i investicijskih projekata, dodao je Linić, ustvrdivši kako se volja i mišljenje koncesionara bitno mijenja. To konkretno znači da trgovačka društva žele aktivno s Vladom osigurati nova sredstva. Možda će ta promjena, koja je posebno prisutna u naporima Ministarstva obnove i graditeljstva, već sutra značiti drugačiji odnos koncesionara, koji su sada i više nego zaštićeni sklop- ljenim nepovoljnim ugovorima po RH, zaključio je potpredsjednik Linić.

Ivan Jarnjak nije bio u potpunosti zadovoljan dobivenim odgovorom smatrajući kako nije točna konstatacija da Vlada tu ne može ništa napraviti. Drži kako bi se morao naći način da se tim ljudima pomogne to više što se ne može očekivati da će svi koji putuju do radnog mjesta moći koristiti javni prijevoz. To više je važno kada se zna da zbog financijskih razloga ljudi češće koriste pomoćne ceste pa imamo povećani broj prometnih nesreća s najtežim posljedicama.

Predstojeći državni proračun pokazat će zastupnicima nemoguće obveze koje ima država glede vrlo loših i neodgovornih koncesijskih ugovora koje je zaključila bivša Vlada, upozorio je u ponovnom istupu potpredsjednik **Linić**. Ako zastupnik i pred toga misli da treba još dodatno osloboditi plaćanja cestarine i sve prevaliti na državni proračun tada mu poručuje da takvu proračunsku bilancu nije moguće sastaviti. Uz to, misli kako su poslodavci ti koji mo-

raju riješiti troškove prijevoza svojih zaposlenika, zaključio je gos. Linić.

Vojna vježba; Istarski epsilon

Polovicom listopada IDS i ministar za europske integracije gosp. Jakovčić organizirali su demonstracije protiv vojnih vježbi na Rtu Kamenjak u kojima je sudjelovalo stotinjak građana, a peticiju potpisalo njih dvije tisuće, podsjetila je **Jadranka Katarinčić-Škrlić (HSL)**. Kako je ljetos objasnio ministar obrane Radoš ta je vojna vježba zakazana prije 3. siječnja te je iznio Vladin stav kako se ubuduće takve vježbe neće organizirati na atraktivnim turističkim lokacijama, odnosno da se traži zamjena za te lokacije. Iako su se ranijih godina organizirale takve vježbe nije bilo demonstracija, primjećuje zastupnica. S tim u svezi upitala je premijera Račana kako komentira činjenicu da jedan ministar u Vladi praktički organizira demonstracije protiv drugoga, odnosno protiv akcije Ministarstva obrane koji pritom ne radi ništa drugo nego provodi Vladinu politiku.

Odgovorio mu je premijer **Ivica Račan** kako svaki građanin ima pravo demonstrirati ako ne ugrožava demokratsku Hrvatsku, iako nije uobičajeno da demonstriraju ljudi koji su u vlasti. Premijer pretpostavlja kako je ovaj put demonstrirao građanin Jakovčić, a ne ministar Jakovčić. Bitno je da građanin Jakovčić ili predsjednik IDS-a ne ometa u radu ministra europskih integracija, zaključio je premijer Račan.

Drugo svoje pitanje zastupnica je uputila ministru Čačiću. Tražila je da joj odgovori hoće li biti nastavka gradnje Istarskog epsilon. Podsjeća ministra kako joj je prije ljetnih ferija odgovorio da se u njegovom ministarstvu čeka ponuda Bina Istre. Od tada su prošla tri mjeseca i zastupnica kaže kako joj je poznato da pristigla ponuda sadrži naplatu cestarine. Zastupnicu interesira postoji li stav resornog ministarstva ili možda Vlade glede moguće naplate cestarine?

Ministar obnove i graditeljstva, **Radimir Čačić** potvrdio je navode zastupnice o pristizanju konkretne ponude u ugovorom predviđenom roku. Ponuda Bina Istre, odnosno Buika ocijenjena je neprihvatljivom, ali time nije prekinuta komunikacija. Prije nekoliko dana pristigla je u bitnom izmijenjena ponuda i sada je analiziraju financijski i pravni stručnjaci koji se bave međunarodnim

financiranjem, osiguranjima i fondovima i drugim pitanjima predviđenim u toj ponudi, podvukao je ministar Čačić. U slijedećih deset dana, kaže, očekuje stručnu ocjenu na temelju koje će Ministarstvo donijeti Vladi preporuku. Nema dileme da će se o tome morati obaviti ozbiljan razgovor sa Županijom Istarskom da bi se vidjelo na koji način olakšati ulazak u tu neizbježnu i neophodnu investiciju, zaključio je ministar Čačić.

Lovni turizam; porezni dug nogometnih klubova

Lovni je turizam značajna gospodarska djelatnost u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, a veliki broj lovaca dolazi iz inozemstva, rekao je u uvodnom obrazloženju svog pitanja **Miroslav Korenika (SDP)**. Ima, međutim, dosta problema s provozom oružja kroz Republiku Sloveniju zbog tamošnjih visokih pristojbi pa je zastupnika interesiralo u kojoj su fazi eventualni dogovori s tom nama susjednom državom oko snižavanja pristojbi i radi li se nešto glede zakonskog definiranja mogućnosti pohranjivanja lovačkog oružja stranih državljana u Republici Hrvatskoj.

Uz opasku da će o svemu biti obaviješten, ministar poljoprivrede i šumarstva, **mr. Božidar Pankretić** rekao je kako je upoznat s problemom te da se radi na prijedlogu za koji je potrebna međuresorska suradnja. Vjeruje kako će predložena rješenja ići na poboljšanje razvitka agroturizma i ukupnog lovstva.

Drugo se pitanje zastupnika **Korenike** odnosilo na porezni dug nogometnih klubova i njihovo uvjerenje da oni to ne moraju platiti. Zastupnika je zanimalo na koji je način riješeno pitanje plaćanja dugova prema državi od tih nogometnih klubova, i što će se poduzeti da ti klubovi rade u skladu s hrvatskim zakonima, pogotovo u sferi financija.

Ministar financija, **dr. Mato Crkvenac** rekao je da su obveze nogometnih, ali i drugih sportskih klubova u obradi i normalnom postupku. No, istaknuo je da im te obveze nitko nema pravo oprostiti, ali da je isto tako činjenica da to ne mogu platiti odmah, pa će vjerojatno biti dogovoreno da taj dug otplate obročno. Dodao je da će se istovremeno postaviti pitanje odgovornosti onih koji su prije u financiranju športa i bavljenja sportskim aktivnostima poslovali izvan svih normi i na protuzakonit način. Pitanje plaćanja poreza u športu uredit će se novim zakonom o

športu, a dijelom kroz materiju plaćanja poreza i doprinosa, zaključio je ministar Crkvenac.

Područja od posebne državne skrbi

Vlado Jukić (HSP) pitanje je uputio potpredsjednici Vlade gđi Antunović u svezi sa Zakonom o područjima od posebne državne skrbi. U srpnju ove godine Sabor je donio izmjene i dopune Zakona o područjima od posebne državne skrbi, a zastupnik kaže da se njegovo pitanje odnosi na odredbe u kojima se predviđaju rokovi (uglavnom šest mjeseci) za postupanje. U razgovoru s ljudima u Kninu, Karinu, Obrovcu, Perinji i Lapcu uvidio je, kaže, kako je ovaj Zakon od velikog interesa za desetine i tisuće hrvatskih obitelji. Zastupnik kaže kako među tim Hrvatima koji očekuju rješenje svojih egzistencijalnih problema vlada velika zabrinutost koja je svakim danom sve veća, ali i određena napetost koja prijeteći da u skorašnje vrijeme prijeđe u nešto što zasigurno ne bi željeli. Zastupnika je zanimalo je li Vlada konačno smislila stanje i pripremila konkretne mjere s obzirom na obveze iz zakona (u napucima i posebnim propisima). Konkretno ga zanima kada će Hrvati dobiti prva rješenja o dodjeli stanova, građevinskom zemljištu i o građevinskom materijalu. Zima je na pragu, a ostalo je još samo nekoliko mjeseci do isteka primjene Zakona, upozorava zastupnik Jukić.

Odgovarajući mu na pitanje potpredsjednica Vlade **Željka Antunović** naglasila je da mnogobrojni građani koji žive na područjima od posebne državne skrbi puno očekuju od spomenutog zakona. I ona je poput zastupnika Jukića obišla ta područja, ali ne dijeli zastupnikovu zabrinutost, već naprotiv prepoznaje trenutak nade u tim ljudima. Naglašava kako su ljudi tamo počeli vjerovati u politiku koju sadašnja Vlada proklamira od prvog dana i pokušava je dosljedno provoditi. Ima, dakako, problema, a najviše onih materijalne naravi, ali Vlada čini sve da ono što je zapisano u zakonu postane praksa. Vlada nije samo snimila stanje na tim područjima već je počela primjenjivati zakon i u sredinama u kojima lokalne zajednice dobro surađuju, kaže potpredsjednica Vlade i dodaje kako se vrlo dobro realiziraju politička načela i načela zakona. Vladina je percepcija da se na tim područjima događaju pozitivni procesi o čemu, kaže, mogu posvjedočiti i

gradonačelnici mjesta iz redova današnje oporbe.

Uvoz hrane za potrebe turizma; gospodarska diplomacija

Dr. Boris Kandare (HSP) svoje je pitanje uputio ministru poljoprivrede i šumarstva: u kojoj je vrijednosti uvezena hrana u Hrvatsku za potrebe turističke privrede u pripremi i tijekom ove turističke sezone, i što može učiniti Ministarstvo da se taj negativan trend obrne za iduću turističku sezonu?

Zastupnik podsjeća da hrvatski turizam predstavlja značajnu mogućnost plasmana hrvatske robe, posebno hrvatskih prehrambenih proizvoda. Nažalost, prema javnim informacijama došlo je do znatnog povećanja uvoza hrane u pripremi i tijekom protekle turističke sezone, pa otuda razlog, kaže, za pitanje.

Mr. Božidar Pankretić, ministar poljoprivrede i šumarstva rekao je kako je Vlada u potpunosti svjesna tog problema, te da se mogu provjeriti podaci o uvozu hrane za turističke potrebe. Prošle je godine smanjen uvoz poljoprivrednih proizvoda, i misli da se to dogodilo i ove godine, ali ipak dodaje kako će pokušati dostaviti pisane podatke. Uostalom, Ministarstvo i Vlada direktno rade na smanjenju toga uvoza iduće godine, iz tih razloga vodio se razgovor s Ministarstvom turizma. Za turističku sezonu 2001. priprema se jedan zajednički program koji će maksimalno uključiti sva naša poduzeća u pripremi te sezone, kako bi se što je moguće više smanjio uvoz hrane. Ministar vjeruje da će se takvom dugoročnom akcijom uspjeti u toj nakani.

Drugo pitanje zastupnika **Kandare** odnosilo se na diplomaciju. Zastupnik drži kako suvremena hrvatska diplomacija mora u što većoj mjeri osiguravati promociju hrvatskih gospodarskih interesa, a to se može postići jedino tako da se u našu diplomaciju dovedu kadrovi koji imaju izrazita gospodarska znanja i iskustva.

Pita stoga ministra vanjskih poslova kako tumači činjenicu da je pri imenovanju novih kadrova u hrvatskoj diplomaciji zaobiđeno to važno pitanje.

Ministar vanjskih poslova, **Tonino Picula** izrazio je zadovoljstvo postavljenim pitanjem jer ono svjedoči, kaže, da neovisno o političkim razli-

kama postoji jedan vrlo široki krug ljudi u Hrvatskoj koji dijele isti senzibilitet kada razmišljaju o profilu buduće hrvatske diplomacije. Tvrdi da se još kod razmišljanja o ustrojstvu Ministarstva vanjskih poslova vodilo načelom da Hrvatsku u svijetu treba sve više transformirati u političkog ali i gospodarskog partnera. Dosad provedena kadrovska rješenja ispod razine veleposlanstava i generalnih konzulata svjedoče o toj našoj želji, podvukao je ministar Picula. Tako npr. od sedam uprava u Ministarstvu čak tri ovog trenutka imaju svoje posebne odjele koji se bave gospodarskom bilateralom, a uvjerava zastupnike da će i imenovani veleposlanici odgovarati vrlo zahtjevnom poslu, a to je predstavljanje naše dobre vanjsko-političke strategije. Utoliko će, drži, zastupnik biti zadovoljan kad bude informiran o cijelom paketu imenovanja budućih hrvatskih veleposlanika u inozemstvu.

Iako je izrazio zadovoljstvo dobivenim odgovorima zastupnik **Kandare** naglasio je da čeka i pisane podatke ministra poljoprivrede i šumarstva, a ministra Piculu zamolio je da ga pisanim putem informira o kadrovskim rješenjima u hrvatskoj diplomaciji.

Doplatak za djecu; sudbina »Pazinke« d.d.

Mr. Nevio Šetić (HDZ) ustvrdio je da bi po novom zakonu o doplatku za djecu i djeca nezaposlenih radnika ostvarivala to pravo što zastupnik pozdravlja. No, nezaposleni roditelji koji dobivaju socijalnu pomoć ne mogu ostvariti to pravo jer jedna mogućnost i pravo isključuje drugu. Zastupnik drži da je to nepravedno. Upitao je stoga ministra rada i socijalne skrbi što čini Ministarstvo da doplatak za djecu doista postane ostvariv i za djecu nezaposlenih roditelja, onih koji primaju pomoć za uzdržavanje.

Ministarstvo rada i socijalne skrbi, rekao je ministar **Davorko Vidović**, riješit će taj problem tako što će Zastupničkom domu predložiti izmjenu jednog članka u Zakonu o socijalnoj skrbi kojom dječji doplatak ne bi bio tretiran kao dohodak onih koji ne ostvaruju nikakva druga primanja.

Zastupnik **Šetić** zatražio je još da mu se odgovori o sudbini »Pazinke«, d.d. Riječ je o jednoj istarskoj tvrtki sa 680 uposlenika. Zastupnik se prisjetio 23. ožujka 2000. kada je, kaže, na skupu zaposlenika u Pazinki gosp. Jakovčić da li kao građanin,

čelnik IDS-a ili ministar za europske integracije, zatražio smjenu uprave i nadzornog odbora, što je odmah i učinjeno. Obećao je riješiti privatizaciju i perspektivu »Pazinke«, d.d. S tim u svezi zastupnik **Šetić** pita ministra Jakovčića zašto to nije učinjeno i koja je budućnost Pazinke i njezinih uposlenika.

Odgovarajući na to pitanje ministar za europske integracije, **Ivan Jakovčić** upozorio je da ovaj dio pitanja ne spada u resor ministarstva kojemu je on na čelu, ali odmah dodaje kako ima maksimalno povjerenje u Hrvatski fond za privatizaciju od kojega očekuje da će riješiti problem Pazinke. Žao mu je što to već ranije nije učinjeno, i veliki je optimist kada je u pitanju budućnost te firme.

Nevio Šetić bio je potpuno zadovoljan odgovorom ministra Vidovića, a ministru Jakovčiću poručio je da je obmanjivao javnost i sa scene pomeo one koji su znali nešto učiniti. Drži kako je odgovornost gosp. Jakovčića izuzetna, a iznad svega politička.

Složio se s ocjenom ministra da to ne spada u njegov resor i zalaže se da ubuduće Hrvatska doista profunkcionira po resorima. Potpredsjednik Vlade, **Slavko Linić** rekao je kako u dva provedena natječaja dobivene ponude ne udovoljavaju zahtjevima privatizacije, i sada je u izradi treći prijedlog, a riječ je o ovlaštenjima Vlade RH o prodaji po posebnim uvjetima. Potpredsjednik Linić vjeruje da će posljednji krug natječaja završiti pozitivno.

Zakon o šumama; otežano financijsko poslovanje škola

U Gorskom kotaru vlada nezadovoljstvo premalim doprinosom za šume, podvukao je **Dragutin Vrus (SDP)**. Smatra da bi novi Zakon o šumama morao nešto više učiniti za ljude koji žive od tih šuma pa ga zanima u kojoj je fazi priprema tog zakona i može li se dobiti koji primjerak za javnu raspravu Gorana o tom aktu.

S obzirom na posebnu senzibilnost Gorana kada su u pitanju šume priprema se jedan okrugli stol do kada bi trebao biti gotov prvi tekst prijedloga budućeg zakona pa će se o tome moći raspravljati. Dodao je još kako se već ide s decentralizacijom Hrvatskih šuma, i zadatak je provesti to u idućih godinu dana i tako dati mogućnost i Goranima da najdirektnije sudjeluju u odlučivanju o svojim šumama, zaključio je ministar Pankretić.

Drugo je pitanje zastupnik naslovio na Ministarstvo prosvjete i športa, a tiče se Odluke o kriterijima, postupku i načinu financiranja tekućih izdataka osnovnih i srednjih škola i učeničkih domova od 31. ožujka 2000. Tom je Odlukom, naime, ukinut stalni i mjesečni dodatak školama u iznosu od 2500 kuna. Zastupnik kaže kako su mu Aktiv ravnatelja osnovnih škola Gorskog kotara i Osnovna škola »Petar Zrinjski« iz Čabra uputili dopis u kojem iznose mišljenje da je nakon spomenute odluke otežano financijsko poslovanje škola s malim brojem učenika i odjela što je karakteristično baš za Gorski kotar. Ukidanjem tog dodatka u školi s tisuću učenika umanjuju se za pet posto sredstva za materijalne troškove škole, a u školama sa stotinjak učenika taj postotak doseže i 35 posto. Podvlači kako su u Gorskom kotaru pretežito takve škole, pa ga zanima da li se, kada i kako može očekivati neko rješenje za taj problem?

Dr. Vladimir Strugar, ministar prosvjete i športa potvrdio je da je donošenjem spomenute odluke doista otežano poboljšanje materijalnog položaja škola. Odluku je trebalo donijeti zbog opće situacije i dugova koje je imalo Ministarstvo prosvjete i športa. Ohrabruje, međutim, što je u projekcije za 2001. uvršten spomenuti dodatak školama od 2500 kuna.

Zastupnik **Vrus** izrazio je zadovoljstvo što se tako razmišlja, ali se boji da će se u međuvremenu stvoriti neke obveze i dugovanja po tim školama, pa ga zanima planira li se možda vraćanje tih dugova školama.

U ponovnom istupu ministar **Strugar** ustvrdio je kako zastupnik s pravom upozorava na taj problem, te ostavio mogućnost da se u kontaktu Ministarstva i odgovarajućeg županijskog ureda utvrdi stvarno stanje i nađe način kako intervenirati u situaciji gdje je to potrebno učiniti. Rekao je još kako se ne smije dozvoliti da škole upadnu u dugove.

Logor Bučje kod Pakraca: porezna obveza

Nenad Stazić (SDP) upitao je ministra pravosuđa, uprave i lokalne samouprave što Vlada namjerava učiniti glede logora u mjestu Bučje kojeg su kod Pakraca osnovali pobunjeni Srbi, i u kojem je ubijen veći broj naših branitelja i civila. Naime, postoji osnovana sumnja da su u tom logoru počinjeni ratni zločini, a kaznena prijava koju su zbog toga podi-

gli naši branitelji dosad nije polučila nikakav rezultat. Zastupnika zanima što će Vlada učiniti da se po toj kaznenoj prijavi počne postupati.

Dr. Stjepan Ivanišević, ministar pravosuđa, uprave i lokalne samouprave potvrdio je da je upoznat s ovim slučajem te da su Državno odvjetništvo i Županijsko državno odvjetništvo u Požezi započeli postupak u svezi s tom prijavom od prije nekoliko godina. Ne zna zašto je do stanke u svezi s tim slučajem došlo, te dodao još kako će javnost biti obaviještena o tijeku i rezultatima postupka.

Drugo pitanje ovoga zastupnika ticalo se porezne obveze građana. Odgovarajući na pitanje o dugovima naših nogometnih klubova ministar **Crkvenac** je tijekom ovog Aktualnog prijedpodneva odgovorio kako će se istima omogućiti obročno plaćanje poreznog duga. Zastupnika **Stazića** je interesiralo hoće li se i građanima, koji doduše državi ne duguju tako visoke svote novaca, ali imaju jednako valjanu ispriku kao i nogometni klubovi (nemamo novaca) pružiti ista mogućnost?

Nitko nikome ne smije i ne može oprostiti poreznu obvezu, odgovorio je **dr. Mato Crkvenac**, ministar financija. Istodobno, međutim, predviđena je mogućnost da se u različitim situacijama kada su porezni obveznici u nemoći da izvrše poreznu obvezu a koju im objektivno utvrdi Porezna uprava, odnosno neki drugi organ, ista izvrši u nešto duljem razdoblju. Velik broj poduzeća i građana, čak i prevelik sa stajališta državnog proračuna, koristi se mogućnost obročne otplate duga, zaključio je ministar **Crkvenac**.

Nova izborna pravila u BiH; kreditne linije za malo i srednje poduzetništvo

Kakav je stav Vlade RH s obzirom na nova izborna pravila za predstojeće izbore u BiH, upitao je **Ivo Fabijanić (SDP)** našeg premijera.

Premijer **Ivica Račan** mu je odgovorio konstatacijom da je Vlada posebnim dokumentom izrazila svoj stav i upozorenje oko ovog problema, a o tome je obaviještena i centrala OEES-a u Beču kao i Visoki predstavnik u susjednoj BiH. U tom dokumentu, podsjeća premijer, Vlada izražava žaljenje zbog »činjenice da sami sudionici političkog i parlamentarnog života Federacije BiH nisu mogli doći do opće prihvatljivog modela izbornog zakona. Vlada je isto-

vremeno izrazila zabrinutost da bi primjena novih pravila za izbor zastupnika u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH, što ih je nedavno donijelo privremeno izbornu povjerenstvo mogla dovesti u pitanje jednakopravnost i suverenost svih konstitutivnih naroda u BiH. Vlada je mišljenja da nova pravila privremenog izbornog povjerenstva nisu u skladu sa člankom 4a., 8... Ustava BiH, prema kojem zastupnike u Domu naroda »iz svakog kantona biraju odgovarajući zastupnici u zakonodavnom dijelu tog kantona« što je, kaže, provedeno na parlamentarnim izborima 1996. i 1998. godine. Zaključujući odgovor premijer je naglasio kako Vlada u kontaktima i razgovorima sa spomenutim dužnosnicima pokušava na način primjeren diplomatskim kontaktima i toj vrsti odnosa na liniji ovih stavova utjecati na promjenu ponašanja. Pritom je važno što se takvo što radi suradnjom, a ne sukobom s međunarodnim čimbenicima.

Istog je zastupnika interesiralo još kako teče korištenje kredita, i koliko su ti krediti poticali djelatnost obrta i malog poduzetništva, a napose postoji li saznanje o tome koliko je korištenje tih kredita utjecalo na porast zaposlenosti u tom sektoru privrede.

Odgovarajući na to pitanje **Željko Pecek**, ministar za obrt, malo i srednje poduzetništvo rekao je kako su otvorene tri kreditne linije. Jedna se kreditna linija odnosi na suradnju sa županijama (ugovor je sklopljen sa 17 županija). Tu je Ministarstvo ispunilo svoj dio obveza doznačivši sredstva i formiranjem povjerenstva. U 14 županija otvoreni su natječaji, dok će se s preostale četiri županije u narednih osam dana sklopiti ugovori. Sve u svemu natječaji su otvoreni prije mjesec dana i nekoliko je kredita odobreno ili je u tijeku.

Druga kreditna linija prati izvoz malog i srednjeg poduzetništva, a vrijedna je 210 milijuna kuna uz 6 posto kamata na dvije godine. Ministar kaže kako su svi zahtjevi obrađeni i upućeni u banku, i u narednih četiri do pet dana očekuje se otvaranje tih kreditnih linija.

Treća kreditna linija »teška« je 45 milijuna kuna i vezana je uz pokušaj stvaranja hrvatskih proizvoda. Zaprmljeno je više od 100 zahtjeva, svi su obrađeni, a oni zahtjevi koji po procjeni povjerenstva zaslužuju pažnju također upućeni u poslovnu

banku na odobravanje, pa ministar očekuje prvo odobravanje tih kreditnih linija najkasnije kroz 15 dana. Na kraju je spomenuo i netom sklopljeni poslovni aranžman kojim će se pokušati pokrenuti restrukturiranje u Hrvatskom fondu za privatizaciju, a zapravo pratit će se trgovačka društva koja imaju budućnost kojima manjka kapital. Kroz tu kreditnu liniju planira se utrošiti 50 milijuna kuna uz kamatu od 7,5 posto te moratorij od dvije godine i rok otplate od sedam godina.

Poticaji za ratarske kulture; plavi dizel

Kada će Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva isplatiti seljacima razliku poticaja za ratarske kulture u sustavu poticaja, i hoće li biti umanjeni referentni prinosi po jedinici površine zbog evidentnih elementarnih nepogoda, upitao je **Stjepan Živković (HSS)**.

Odgovarajući mu na pitanje, ministar poljoprivrede i šumarstva, mr. **Božidar Pankretić** upozorio je na nedavni sastanak svih župana u Ministarstvu gdje je na neki način obrađena ta tema. Pritom se krenulo od prijedloga mjera koje je Ministarstvo dužno predložiti Vladi RH, a jedna od tih mjera odnosi se i na mogućnost smanjenja referentnog prinosa. S tim u svezi ministar Pankretić je rekao kako će se po županijama točno procijeniti nastale štete zbog elementarnih nepogoda, a kroz prijedlog o smanjenju referentnih prinosa svi oni mogu ostvariti drugi dio neiskorištenog poticaja. Ministar vjeruje da će to biti brzo, a već je pripremljen i novac za isplatu, ali se čekaju pojedine županije koje još nisu kompletirale izvješća o elementarnim nepogodama.

U ublažavanje posljedica elementarnih nepogoda uključen je i niz drugih mjera. Prvenstveno treba formirati državno povjerenstvo, i ministar vjeruje da će Sabor donijeti takvu odluku. Tako će se iskoristiti taj dio sredstava, a prijedlog je Ministarstva da ona idu seljacima koji nisu bili u sustavu poticaja. Osim te mjere Ministarstvo predlaže i niz drugih mjera pomoći, a tu prvenstveno ima u vidu vodoprivrednu naknadu, naknadu za slivne vode itd.

Zastupnik **Živković** također je zatražio da mu se odgovori zbog čega je u jeku poljoprivrednih radova poskupjela plava nafta?

Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva izrazilo je zabrinutost tim

poskupljenjem, rekao je ministar **Pankretić**. Ministarstvo je upozorilo Upravu INE kako nije pogodno u jeku jesenje sjetve ići na to povećanje već je trebalo prije toga sve dobro promotriti.

Na potonje pitanje zastupniku je odgovorio i zamjenik ministra gospodarstva mr. **Neven Mimica**. Rekao je kako plavi dizel nije u režimu nadzora cijena, pa Vlada nije niti mogla utjecati na sam proces povećanja cijena plavog dizela. Ovdje se radi o novom proizvodu koji nije uključen na listu proizvoda pod nadzorom Vladinih tijela. Odluka o spomenutom povećanju bila je u nadležnosti posloводства INE, a gosp. Mimica nije želio ulaziti u razloge tako donesene odluke. Pretpostavlja, međutim, da u ukupnim računicama INE nije bilo prostora da se iz drugih prihoda nadoknadi visoka cijena ulaza sirove nafte koja se odražava i na maloprodajnu cijenu plavog dizela, a kako taj proizvod nije imao trošarine nije se niti moglo kompenzirati odlukom Sabora i Vlade, zaključio je zamjenik ministra gospodarstva.

Isplata socijalne pomoći; subvencije za otočki prijevoz

Branka Baletić (SDP) podsjetila je na 170.000 korisnika socijalne pomoći u Hrvatskoj, i činjenicu da je u siječnju ove godine ta pomoć kasnila oko četiri mjeseca. Zbog toga je, kaže, Vlada u srpnju ove godine donijela odluku o prioritetima u socijalni, pa zastupnicu zanima poštuje li se ta odluka, te je li skraćen rok čekanja na tu pomoć?

Taj problem više ne postoji jer se u zadnja dva mjeseca socijalna pomoć isplaćuje redovito, odgovorio je ministar rada i socijalne skrbi, **Davorko Vidović**.

Zastupnica je iskoristila priliku te zatražila od ministra Čačića da odgovori na neodgovoreno pitanje tijekom Aktualnog prijepodneva, a glede kašnjenja provedbe Zakona o otocima. Slično je pitanje podsjeća postavio zastupnik Vukić. Ministar Čačić nije odgovorio na to pitanje jer mu tu priliku nije pružio predsjednik Tomčić. Razlog – ministar je u tom času telefonirao.

Ministar za javne radove, obnovu i graditeljstvo, **Radimir Čačić** zahvalio je zastupnici što mu je postavljanjem pitanja omogućila da odgovori na ista. Prije, kaže, nije bio u prilici jer je telefonirajući pokušavao dobiti točne informacije o primjeni Zakona o otocima, a napose o subvencijama

za prijevoz. Rekao je kako Zakon o otocima nije stupio u cijelosti na snagu jer za dosta odredbi toga zakona nije bilo izvora za pokriće troškova. Stoga su ovih dana u proceduru upućene izmjene i dopune Zakona o otocima, sada je taj zakonski akt na razmatranju u ministarstvima, a ministar predviđa da će ovaj mjesec doći i pred zastupnike Sabora koji će o njemu odlučivati.

Ipak, bez obzira na sve poduzete su određene mjere pa je tako prvi put ove godine isplaćena subvencija za prijevoz u iznosu od dva milijuna i sedamstotridest tisuća kuna za đake, a do kraja godine bit će isplaćena i za umirovljenike. Tako su dosad već isplaćene subvencije za prijevoz primjerice za Brač (800.000 kuna, Hvar – 500.000, Lastovo 250.000 i Mišjet 200.000 kuna). Nakon donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o otocima, ministar očekuje da će biti isplaćene sve obveze.

Zakon o HRT-u; funkcija dr. Sakomana

Gdje se izgubio Zakon o HRT-u koji bi pomogao da se HRT preobrazu uistinu u javnu televiziju i javni radio, pitala je **Jadranka Kosor (HDZ)** te podsjetila da je donošenje tog zakona bilo jedno od predizbornih obećanja pobjedničke koalicije. Stječe se dojam da za takvu preobrazbu Vlada više nije zainteresirana, primijetila je gđa. Kosor.

Vlada RH je živio zainteresirana za pretvaranje HRT-a u javnu televiziju, ali je već kod prvog čitanja tog zakona rekla kako samo donošenje zakona neće riješiti uočene probleme, podvukla je potpredsjednica Vlade **Željka Antunović**. Istodobno Vlada izražava veliko nezadovoljstvo brzinom i razinom promjena koje se događaju na HRT-u za koje nema zakonskih prepreka da se dogode sukladno željama svih, pa tako i Vlade, naglasila je gđa Antunović. Na Zakonu o HRT-u se itekako radi, i Vlada će u zakonom predviđenom roku ispuniti svoju obvezu tj. sukladno zaključcima Doma dostaviti prijedlog. Izrazila je nadu da će tako ponudeni zakonski prijedlog biti bolji nego onaj koji je bio u prvom čitanju.

Zastupnicu **Jadranku Kosor** interesiralo je još je li dr. Slavko Sakoman smijenjen s mjesta predsjednika Vladinog Povjerenstva za suzbijanje zloporabe droge zato što se usprotivio dekriminalizaciji posjedovanja droge?

Ministrica zdravstva, **dr. Ana Stavljenić-Rukavina** rekla je kako je kriva konstatacija zastupnice o smjeni dr. Sakomana. Radi se o tome da je osnovana jedna Vladina međuresorska komisija za suzbijanje zlouporabe droge, a koja broji 13 članova. Članovi te Komisije trebali bi na određeni način biti koordinirani od Ministarstva zdravstva pa je onda logično očekivati da je vodi pomoćnik iz Ministarstva zdravstva. Značajnu ulogu u radu Komisije imat će dr. Sakoman, zaključila je ministrica zdravstva.

Potpredsjednica Vlade **Željka Antunović** dodatno je dopunila tu informaciju podatkom da dr. Sakoman nije smijenjen, a još uvijek je savjetnik potpredsjednika Vlade za pitanja borbe protiv zlouporabe droge.

Činjenica je da dr. Sakoman nije više na čelu Vladina Povjerenstva, uzvratila je zastupnica **Kosor** i da li je to igrom slučaja ili zbog nečega drugog kondicirano upravo raspravom u Zastupničkom domu o Krivičnom zakonu. Dr. Sakoman se, kaže, izjasnio protiv prijedloga o dekriminalizaciji droge, pa je zastupnica stoga ustajala na pitanju je li dr. Sakoman smijenjen sa čelne pozicije spomenutog povjerenstva.

Potpredsjednica Vlade **Antunović** odlučno je zanjekala smjenu dr. Sakomana ustrajavši na tom da je ovdje riječ o reorganizaciji Komisije. Komisija je zamišljena kao međuresorsko tijelo, a nemoguće je da netko sa strane uspješno koordinira to tijelo, već za to treba netko tko ima profesionalne obveze. Zajednički je dogovor da u okviru Vladinih resora to bude Ministarstvo zdravstva, upozorila je potpredsjednica Antunović rekavši još i ovo: Gospodin Sakoman nije izgubio niti jednu svoju ovlast osim što više nije prvi među istima nego naprosto jedan od istih, zaključila je gđa Antunović.

Posjet hrvatskih gospodarstvenika SAD-u; reprogramiranje kredita

U uvodnom obrazloženju svog pitanja **Tonči Tadić (HSP)** podsjetio je na

posjet predsjednika Mesića i premijera Račana SAD-u kada je, kaže, bio dogovoren posjet hrvatskih gospodarstvenika toj zemlji, a radi poboljšanja gospodarske suradnje tih zemalja. Do toga još nije došlo, pa su zastupnika zanimali razlozi odlaganja posjeta naše delegacije SAD-u.

Premijer **Ivica Račan** odgovorio je da je posjet samo prolongiran ali ne i definitivno anuliran. Ocijenjeno je, naime, da bi bilo dobro da se za promociju mogućih ulaganja i zajedničkih projekata u SAD-u dovrše zakonske pretpostavke za stimulaciju tog ulaganja. Konačno, kada je već taj posjet prolongiran pomislilo se da je bolje da se takav posjet iskoristi za razgovore s ljudima koji su vrlo važni za našu suradnju sa SAD-om, a bit će izabrani nakon predsjedničkih izbora u toj prekoceanskoj zemlji.

I pored ostvarenih značajnih prihoda u minuloj turističkoj sezoni neće se, nažalost, popraviti teško financijsko stanje naših hotelijera jer je njihovo poslovanje opterećeno kreditima, primijetio je zastupnik **Tadić**. Unatoč javnim najavama o dogovoru Ministarstva turizma s bankama o reprogramiranju kredita na duže razdoblje, još uvijek hotelijerima nisu reprogramirani krediti pa su stoga oni i dalje prisiljeni plaćati visoke zatezne kamate za kašnjenje u otplati kredita. Zastupnika Tadića zanimalo je s kojim je bankama ugovoren reprogram kredita za hrvatske hotelijere, odnosno je li postignut dogovor o početku otplate glavnice tih kredita.

Na pitanje mu je odgovorio potpredsjednik Vlade RH **Slavko Linić** konstatacijom da su obavljene razgovori s više banaka (Privrednom, Zagrebačkom, Riječkom, Splitskom, Dalmatinskom, Jadranskom i Dubrovačkom). S bankama koje imaju svoje plasmane u trgovačkim društvima dogovoreni su uvjeti reprograma i prolongata kao i djelomična nagodba oko kamata, pogotovo zateznih. U tijeku je, međutim, direktno dogovaranje banaka i hotelijera uz pomoć Ministarstva turizma, zaključio je potpredsjednik Linić. **J. R.; J. Š.**

Dostava odgovora u roku osam dana

Zaključujući Aktualno prijedpodne predsjednik Doma, **Zlatko Tomčić** upozorio je na dugovanja Vlade, odnosno resornih ministarstava kada su u pitanju odgovori na zastupnička pitanja. U roku utvrđenom člankom 189. stavak 1. nije dostavljeno ukupno osam odgovora na zastupnička pitanja. Tako Ministarstvo gospodarstva duguje odgovore na pitanje zastupnika Tušeka, postavljeno još u veljači ove godine, a glede drvne industrije Papuk. Također i odgovor na pitanje zastupnika Jukića iz travnja u svezi s Internetom uslugama, te svibanjsko pitanje zastupnice Bajt u svezi sa cijenom benzina. Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave još uvijek nije dostavilo odgovor na pitanje Milana Đukića iz travnja, a u svezi s provođenjem Zakona o konvalidaciji, dok zastupnica Pusić još od ožujka čeka odgovor Ministarstva hrvatskih branitelja u svezi s dodjelom stanova obiteljima poginulih branitelja. Vlada RH, pak, trebala je dostaviti odgovor na pitanje koje je zastupnik Kandare postavio u travnju, a tiče se dodjeljivanja stanova za službene potrebe. U lipnju je zastupnik Kajin zatražio odgovor u svezi s ostvarivanjem prava na mirovinu, ali još uvijek ga nije dobio od Ministarstva rada i socijalne skrbi. Jednako tako i zastupnica Opačić čeka da joj iz Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave, stigne odgovor na pitanje koje je u rujnu postavila, a tiče se puštanja na slobodu počinitelja kaznenih djela zbog nepoštivanja rokova od pravosudnih organa.

Nakon ove obavijesti predsjednik Tomčić se pozvao na članak 191. zahtijevajući da se u roku od osam dana dostave zatraženi odgovori.

Premijer Ivica Račan ispričao se u ime Vlade zbog ovog propusta i obećao poštivanje odredbe članka 191. Poslovnika tj. dostavu odgovora u roku osam dana. Odgovori su se negdje izgubili u Vladi, što je, dakako, ne opravdava, i Vlada će nastojati da se ovakvo što više ne dogada, obećao je premijer.

Uz konstataciju da isprika uvijek dobro dode, predsjednik Tomčić okončao je Aktualno prijedpodne upozorivši istodobno da je ono trajalo nešto duže od predviđenog vremena.